

LJUBO STIPIŠIĆ DELMATA

DJECA
OBEĆANJA

DJECA OBEĆANJA / LJUBO STIPIŠIĆ DELMATA

**HRVATSKI
CENTAR ZA
KULTURU
"ZVONIMIR"**

knjiga
XIX.
Solin

Glavni i odgovorni urednik:
ŠPIRO ŽIŽIĆ

Lektor:
VLADE LOZIĆ, prof.

Korektori:
MIRJAM VUKŠIĆ
MLADEN VUKŠIĆ

Naslovne stranice i autoportret:
Rad autora knjige

Tisk:
REPRINT - Split

Tisk dovršen svibnja, 1997.

ISBN 953-6333-04-9

LJUBO
STIPIŠIĆ
DELMATA

DJECA OBEĆANJA

Béli Hamvasu

Solin, 1997.

PROSLOV

... Naime, budući da analitički rad prije ili kasnije neizbjježno postaje ljudskim razračunavanjem između "ja" i "ti" i "ti" i "ja", onkraj svih odveć ljudskih izlika, dogada se ne samo lako već i nužno da to zadire pod kožu kako pacijentu tako i liječniku. Nitko tako ne rukuje ognjem ili otrovom a da na nekim propusnim mjestima ne uhvati bar nešto od toga; jer pravi liječnik nikad ne stoji postrance, već uvijek unutar onoga što se zbiva.

"Prianjanje" može za obje strane biti nepoželjno, nepojmljivo pa i nepodnošljivo, a da ne mora biti negativno spram života. Ono, naprotiv, može biti pozitivno "hanging on", koje s jedne strane znači naoko nesvladivu poteškoću, ali s druge, upravo zbog toga, predstavlja ono svojevrsno stanje koje zahtijeva najveće naprezanje te tako iziskuje cijelog čovjeka.

Bojim se da su za takvo stanje stvari odgovorni ne samo nesvesnost i nemoć pojedinca već i opći duševni odgoj Europljanina. Taj je odgoj ne samo u nadležnosti već i u naravi vladajućih religija; jer samo te, prije svih racionalističkih sustava, odnose se *jednako na vanjskoga i unutrašnjeg čovjeka*.

... Stoga ne govorim o najdubljem i najboljem razumijeću kršćanstva, već o površnosti i kobnom neshvaćanju, što svi zamjećuju. *Imitatio Christi*, to jest zahtjev da se slijedi uzor i postane sličan njemu, trebao bi težiti razvoju i uzdignuću vlastita unutrašnjeg čovjeka, ali ga površni vjernik, sklon gotovim obrascima, pretvara u izvanjski predmet obožavanja, **koji upravo zbog tog štovanja ne uzmaže zahvatiti u dubinu duše**, kako bi je preinacio u cijelovitost primjerenu uzoru. Tako božanski posrednik **stoji kao slika vani**, dok čovjek ostaje fragmentom, **netaknut u svojoj najdubljoj naravi**. Krist se, **dapače, može oponašati do same stigmatizacije**, a da se oponašatelj **nimalo ne približi uzoru i njegovu značenju**. Jer nije posrijedi puko oponašanje koje čovjeka ostavlja nepromijenjenim i stoga tek umjetnom tvorevinom. Tu je prije posrijedi ozbiljenje uzora vlastitim sredstvima - *Deo concedente*- u području individualnog života. Međutim, ne valja smetnuti s uma da i u pogrešno shvaćenu oponašanju postoji golem čudoredni napor koji, premda se pravi cilj ne postiže, ipak ima zasluge u posvemašnjem podavanju najvišoj, iako izvanjski prikazanoj, vrijednosti...

Uzor Krist preuzeo je na sebe grijehe svijeta. Ali ako je taj uzor posve vani, onda je i grijeh pojedinca vani, te je tako taj pojedinac fragmentom više no ikad, budući da mu površno nerazumijevanje pruža lagoden način da svoje grijehe doslovce "prebac na Krista" i tako izbjegne dubljoj odgovornosti, što je protivno duhu kršćanstva... Ako su najveća vrijednost (Krist) i najveća nevrijednost (grijeh) vani, duša je ispraznjena: nedostaje joj ono najdublje i najviše. Istočnjačko (posebice indijsko) mnjenje je drugčije: sve najviše i najdublje jest u transcendentalnome subjektu. Time se neizmjerno povećava značenje

âtman-a, sebstva (jastva). U zapadnjaka, međutim, vrijednost sebstva pada na ništicu. Odatle proizlazi opće potcenjivanje duše na Zapadu. **Onomu tko govori o zbiljnosti duše predbacuje se "psihologizam"...**

... Stoga sada uistinu valja zapitati: odakle toliko znanje o duši, te se može govoriti kako je nešto "samo" duševno?

Isključivo **religiozna projekcija može dušu lišiti** njezinih vrijednosti te se ona uslijed inanicije ne uzmaže **više dalje razvijati i ostaje u nesvesnu stanju**. Istodobno ona upada u zabluđu da uzrok svih nedaća leži vani, i **ljudi se više uopće ne pitaju kako i gdje su i sami tome pridonijeli**. Duša im se čini toliko beznačajnom te je jedva drže sposobnom za zlo, a kamoli za dobro. Ali ako duša više nema nikakvu ulogu, vjerski se život zaustavlja na **izvanjskosti i nebitnim tričarijama**. Kako god zamišljali odnošaj Boga i duše - jedno je sigurno: duša ne može biti nikakvo *samo*, već **ima dostojanstvo bića kojemu je podarena sposobnost odnošaja prema božanstvu**. Pa kad bi to bio i samo odnošaj kapi prema moru; ni mora ne bi bilo bez mnoštva kapi. Dogmatski utvrđena besmrtnost duše uzdiže je iznad prolaznosti tjelesnoga čovjeka i čini je sudionikom nekoga nadnaravnog svojstva. Time ona po značenju mnogostruko nadmašuje svjesnoga smrtnika, tako da kršćanin zapravo ne bi smio gledati na dušu kao na nekakvo "samo". Kao što je oko sukladno suncu, **tako je duša sukladna Bogu. Naša svijest ne obuhvaća dušu, te je stoga smiješno govoriti o duševnim stvarima pokroviteljskim ili omalovažavajućim tonom**. Ni nabožnu kršćaninu nisu znani skroviti putovi Božji, te Njemu valja prepustiti na volju hoće li djelovati na čovjeka izvana ili iznutra, preko duše. **Zato vjernik ne smije osporavati činjenicu** da postoje "somnia a Deo missa" (**od Boga poslani snovi**) i **prosvjetljenja** duše, koji se ne mogu svesti ni na kakav vanjski uzrok. Bilo bi bogohulno tvrditi kako se Bog može očitovati posvuda osim u čovječjoj duši. U stvari, **prisnost odnošaja** između Boga i duše unaprijed isključuje svako omalovažavanje duše. Možda bi bilo pretjerano govoriti o srodničkom odnošaju; ali duša mora svakako sadržavati mogućnost odnošaja, to jest, nešto što **je sukladno Božjem biću**, jer inače nikad ne bi dolazilo do bilo kakve veze. Ta je sukladnost, psihološki rečeno, **arbetip slike Božje**.

Svaki je arhetip **podoban za beskrajan razvoj** i beskrajnu diferencijaciju. Stoga je moguće da on bude više ili manje razvijen. U izvanjskom religijskom obliku, gdje je važan samo vanjski lik (gdje je, dakle, poslijedi više ili manje potpuna projekcija) **arbetip je istovjetan s vanjskim predodžbama, ali ostaje nesvijestan kao duševni čimbenik**. *Kada projicirana slika u tolikoj mjeri zamijeni nesvijestan sadržaj, on nema sudioništva u svijesti, niti utjecaja na nju*. Time on mnogo gubi na vlastitom životu, jer je zapriječen u onom njemu naravskome oblikovanju svijesti, štoviše: ostaje nepromijenjen u svojem prvotnom obliku, jer u nesvesnome se ništa ne mijenja. Od odredene točke on čak naginje vraćanju na niže i arhaičkije stupnjeve. Stoga se može dogoditi da

PROSLOV 6

kršćanin, koji doduše vjeruje u sve svete likove, u najskrovitijem dijelu duše ostane nerazvijen i nepromijenjen, jer je sav njegov Bog "vani" i on ga ne doživljava u duši. Njegovi odsudni motivi i mjerodavni interesi i pobude ne proizlaze iz područja kršćanstva, već iz nesvjesne i nerazvijene duše, što je, kao i odvajkada, bezbožnička i arhaička. Istinu te tvrdnje ne potvrđuje samo pojedinačan život već zbroj pojedinačnih života jednoga naroda. Veliki dogadaji našega svijeta, što su ih ljudi nakanili i izazvali, ne odišu duhom kršćanstva, već duhom čistog neznabوštva. Te stvari potječu iz duševnog stanja što je ostalo arhaičko bez i najmanje natruhe kršćanstva...

Unutrašnji je čovjek ostao netaknut te stoga nepromijenjen. Stanje duše ne odgovara onomu što se izvanjski vjeruje. U svojoj duši kršćanin nije išao ukorak s izvanjskim razvojem. Jest, izvanjski *sve je* tu, u slici i riječi, u crkvi i Bibliji. Ali nije iznutra. Unutra vladaju drevni bogovi kao i nekoć; to jest, uslijed nedostatka duševne kulture, unutrašnji se korelat vanjske slike Božje nije razvijao, zaostavši na taj način u **neznabоštvo**. Kršćanski je odgoj doduše učinio ono što je u ljudskoj moći; to, međutim, nije dostajalo. Odveć je malo onih što su božanski lik spoznali kao najprisniju svojinu vlastite duše. S Kristom su se sreli samo vani, nikad im *nije prišao iz njibove vlastite duše*; zbog toga u njoj vlada *mračno neznabоštvo* što preplavljuje takozvanu kršćansku civilizaciju, djelimice Poznato je da se religiozne stvari ne mogu pojmiti, ako se *ne spoznaju u sebi*. Istom u unutrašnjem iskustvu očituje se veza duše s onim što se izvanjski pokazuje ili propovijeda kao srodnost ili sukladnost, poput one u *sponsus i sponsa*. Ako, prema tome, kao psiholog kažem da je Bog arhetip, mislim time na tip u duši, što - kako je poznato - *potječe od typos = udarac, utisnuće*. Sama riječ arhetip prepostavlja *ono što utiskuje*. Kao znanost o duši, psihologija se mora ograničiti na svoj predmet i pripaziti kako ne bi prekoračila svoje granice nekim metafizičkim tvrdnjama ili drugim vjerskim očitovanjima. Kada bi Boga smatrala makar samo hipotetičkim uzrokom, psihologija bi prešutno zahtijevala mogućnost **dokazivanja Boga**, čime bi na posve nedopustiv način prekoračila svoju nadležnost. Znanost može biti samo znanost; nema "znanstvenih" vjerskih očitovanja i sličnih *contradictiones in adiecto*. **Naprosto ne znamo odakle u krajnjoj crti izvesti arhetip, kao što ne poznajemo ni podrijetlo duše.** Nadležnost psihologije kao iskustvene znanosti ide samo dotele da utvrdi smije li se ili ne pronaden tip u duši označiti primjerice - na temelju poredbena istraživanja - kao "slika Božja".

... Paradoks, začudo, pripada najvišemu dubovnom dobru; dok je jednoznačnost znak slaboće. Stoga religija iznutra osiromašuje kada gubi ili slabí svoje paradokse; dočim je povećanje protuslovja obogaćuje, jer samo protuslovja uzmažu približno obuhvatiti punoču života, dok su jednoznačnost i neprotuslovnost jednostrane i stoga nepodobne da bi izrazile ono što je nepojmljivo.

Naprosto se više ne shvaća što bi mogla značiti protuslovija dogmi, i što je izvanskije njihovo poimanje, to se više čovjek sučeljava s njihovim iracionalnim obličjem te one na kraju uopće bivaju zastarjele kao osobujni ostaci prošlosti. Dotičniku je nedokučivo u kolikoj mjeri taj razvoj znači duhovni gubitak, kojeg se opseg teško može procijeniti, **jer on svete slike nikada nije doživio kao vlastiti unutrašnji posjed i nikad nije znao za njihovu sredost** s vlastitim duševnim ustrojstvom.

... Uopće je nemoguće zamisliti postojanje bilo kojega *odredenog* lika koji bi izrazio arhetipsku *neodredenost*. To me je potaknulo da sukladnom arhetipu dadem psihološki naziv *sebstvo* (*Selbst*), pojam što je s jedne strane dostačno određen da bi prenio bivstvo ljudske cjelovitosti, a s druge strane dostačno neodređen da bi izrazio neopisivost i neodredljivost cjeline. Te protuslovne **osobine pojma odgovaraju činjenici da se cjelina jednim dijelom sastoji iz svjesnoga čovjeka**.

... To se može zaključiti po opsežnosti i sadržaju izreka o Kristu, koje u neobično visokom stupnju odgovaraju psihološkoj fenomenologiji sebstva, iako ne obuhvačaju sve oblike tog arhetipa. Njegov neuočljivo širok domaćaj može se, spram odredenosti religioznoga lika, ocijeniti kao nedostatak. Ali, zadača znanosti nipošto nije donositi vrijednosne sudove. Sebstvo je ne samo neodređeno već i protuslovno, ono ima značaj odredenosti, pa čak i jedinsti. To je svakako jedan od razloga što su baš one religije kojih su utemeljitelji bile povijesne osobe postale svjetskim religijama, kao što su kršćanstvo, budizam i islam. **Uvlačenje jedinstvene ljudske osobnosti (i to napose u sjedinjenosti s neodredivom božanskom naravi) odgovara apsolutno pojedinačnome u sebstvu, koje povezuje jednokratno s vječnim i pojedinačno s najopćenitijim** Opreke između Svijetla i Dobra, s jedne, te Mračna i Zla, s druge strane, ostavljene su u svojem otvorenom sukobu, tako što Krist naprosto zastupa dobro, dočim Kristov oporbenjak, davo, zastupa zlo. Ta je opreka zbiljski svjetski problem, koji zasad još nije riješen. Sebstvo je, međutim, apsolutna protuslovnost, predstavljajući u svakome odnošaju tezu i antitezu te istodobno sintezu. (Psihološki dokazi načela. **U taj zasada neriješen sukob postavljen je kršćanin kao pobornik dobra i sudionik u svjetskoj drami**. To naslijedovanje Krista, u najdubljem smislu, znači patnju koja je za veliku većinu **nepodnošljiva**. Stoga se naslijedovanje Krista u zbilji *provodi samo uvjetno*, odnosno, *uopće se ne provodi*, a crkveni su **dušobrižni** ci štoviše prisiljeni "olakšati Kristov jaram". To znači znatno smanjivanje težine i oštine sukoba i time praktičnu uvjetnost dobra i zla. Dobro je istoznačno s bezuvjetnim naslijedovanjem Krista, a zlo je sprečavanje toga naslijedovanja. Čovjekova čudoredna slaboća i tromost ponajvećma sprečavaju naslijedovanje i baš zahvaljujući njima, probabilizam ima praktično razumijevanje, što ponekad više odgovara kršćanskoj snošljivosti, blagosti i ljubavi prema bližnjemu, negoli stajalište onih koji u probabilizmu vide tek razuz-

PROSLOV 8

danost. Iako probalističkom pokretu treba pripisati niz glavnih kršćanskih krepsti, ipak se ne može previdjeti kako on **sprečava trpljenje naslijedovanja Krista, čime borbu dobra i zla lišava oštine i ublažava je do podnošljive mjere. Tako dolazi do približavanja psihičkom arhetipu sebstva**, u kojem se i ta opreka čini sjedinjenom...

Bilo bi zacijelo ispravnije shvatiti otvoren sukob kao simptom psihičkoga stanja zapadnjaka i žaliti **što ne uzmaže upiti u sebe cijeli opseg kršćanskoga simbola**. Stoga sam sučeljen sa zadaćom, kročiti jednim meni mogućim putem, naime, **dovesti u svijest arhetipske slike, koje u stanovitu smislu odgovaraju dogmatskim predodžbama...**

Krist je prigrlio grešnika i nije ga prokleo. Istinski Kristov sljedbenik činit će isto, a budući da drugima ne treba činiti ono što se ne čini samomu sebi, **mora prihvati i grešnika koji je on sâm**. I kao što se god ne optužuje Krist da se zbratimo s opakim, ne smije njegov sljedbenik predbacivati ni samomu sebi da je ljubav prema grešniku, koji je on sâm, prijateljski savez s opakim. Ljubavlju čovjek oplemenjuje ljude, a mržnjom ih čini gorima, pa tako i sama sebe. Pogibeljnost takva shvaćanja podudara se s pogibeljnošću naslijedovanja Krista; ali pravednik neće dopustiti da ga zateknu u razgovoru sa carinicima i djevojčurama. Moram naglasiti kako psihologija nije izumila ni kršćanstvo ni naslijedovanje Krista. Poželio bih svima da im crkva skine breme grijehâ. A onaj komu crkva ne može učiniti tu uslugu morat će se poput Krista duboko prignuti kako bi prihvatio teret križa. Stari su Grci pomagali sebi drevnom mudrošću: "Ničega previše, svako je dobro u pravoj mjeri." Ali kakav li još ponor nas dijeli od razbora!

... Za razumijeće tih dubljih slojeva psihe pomaže nam, s jedne strane, poznavanje primitivne psihologije i mitologije, a s druge, i to u posve posebnoj mjeri, znanje o neposrednim povijesnim predstupnjevima suvremene svijesti.

... Stoga je uvijek bilo ljudi što su, ne zadovoljivši se temeljnim obilježjem svjesnoga života, prikriveno i na sporednim stazama - idući tako u svoju propast ili izbavljenje - *težili za onim praiskustvom vječnih korijena*, i očarani uznemirenim nesvjesnim, *kreñuli prema pustinji*, gdje su se - poput Isusa - sudarili sa sinom mraka, *antimimon pneuma...* a psihološki odgovara *susretu sa sjenom...*

Carl Gustav Jung,
Psibologija i alkemija
Psychologie und alchemie
Walter Verlag AG Olten, Schweiz 1972.

DJECA OBEĆANJA

DJECA OBEĆANJA

Stoga sam zavodljivi obveznik ništetnih razloga
iako stalno u neugodi što ističem Kalvariju
a ne umijem je hodati
ni mijenjati je uzbrditijom Golgotom
uz koju bih sveisto krvario i za malahne razloge

tek ovom nedoumicom skrbim o mojem jedinom
razlogu a usto nespoznatom
a ni taj me ne spašava od
zdvojnosti straha drhtanja

Ali kako i čime proishoditi presvlačenje ove nemušte borbe
kad sebe već obznanih

Ja sam svjestan prosuditelj
svoja prošnja i svoj moralni utržak
i posljedica pada moga odsuća u sveopćoj zavjeri
suproćen nikomu a prisutnom i nevidljivom

Zato bdijem u prenapućenoj tjeskobi
hoće li blagoslov usporiti ovo dovršenje
tajnovite zavjere

ili me uvesti u sveti život
jer se na meni još ne ispunjava sveti san Obećanja

II.

Naslijedovač sam opće slaboće
koja se prerađuje u zajedništvo bolne odgovornosti
o pitanju odakle osobna krivda o prvobitnoj slaboci
i gdje je izlazište iz labirinta samouništenja

iako moje zatravljenje jedino titra u grobišnoj struni
pa me podaruju odgađanjem iznajhodenja ljetopisa
i svekoliko posta svakodnevno dogadanje ganuća
s okrenutim ledima pred okrnjenim visovimà
kojima uspinjanjem povjeravasmo svoje
temeljno nepostojanje

Tako uznositi rast snage
u pomrućâ i zamor duhovâ
to je stanje kad psiha posta prevoditelj
o shvaćanju besmislenog
u izobličenomu krugu vrtoglavica
jer Djeca Stvoriteljeva su nepodučena o sili tame

U simbolici patnje o kojoj nitko nije sebe shvatio
pravdam se životom koji me zbiva pomirenjem
sviju bolnosti pečaćenih vašim golemim taštinama
a zbog cilja pregolemoga
kojeg ne umijete ni prepričati
ni doseći
ni nadići
a lažnog i stvarnog u propetomu umišljaju Jastva zanijekanoga

III.

Eto takvim sam prividenjima voden
prema mojem grobišnom humku
u lažnom zajedništvu s vama pokrećem psihozu
o tobogenjemu opstanku
rođen opsesijom kako je opsesija
čak i odsuće mene pokojnika
jer ukopaše sa mnom i svoj gubitak duhovnosti
koju neimahu ali je zauvijek izgubiše

I to poremećenje o nevidljivom a spoznatom
stapa me s fikcijama
na nevidljivim stazicama idealâ
potvrdenih od Svijeta i zauvijek
usvojenih
odbacivanjem

Naime groznica načela je u činjenicama opsjene Sebstva
ja sam jedina sljepčeva uličica
takvih vidioca koji napipavaju razvaline zidova
oplakanih tlapnjama
jagodicama iščitavaju poruke
očajnih prethodnikâ osuđenih na nespoznaju
dolutalih
odustalih
doviknutih u nabore zida tih vapijućih testamenata
u krikove zastarjele na jagodicama pokojnikâ
to vapijuće zavještanje u novim prijevodima
u spletove novih zabluda
u vrtložne tjeskobnosti
mesijanski dovikivanih kubicimâ ljudstva

udaljujući sluh djece od izvornoga Obećanja

DJECA OBECĀNJA 14

tako su zajedničke slaboće razdražene prispodobama
u osobnim a nestvarnim osjećanjima krivice
da nas to nepostojeće svjesno uništava
do granice ophodnje s prirodnim

I zaživjeh poput bića kojeg je samo nadživjela
neizgovorena ideja

Učite od mene jer sam blaga i ponizna srca

pa se i ova sentenca uknjižila
općemu nepostojećemu povjesnomu zbiru
ljudske propasti

A pojedinac još zdušnije očekuje
rast osjećanja krivice
i hoće se pravodobno ukopati
da bi tu jedinu svojinu virusno očuvao u suzama
zamaglivši pitanje

Tā jasam Učiteljevim padovima
otkupljen
i zašto bih se poslije svakog moga ukopa vraćao
među braću ubilce

IV.

Uokrugu me pogubljuju tude vrtoglavice
u kojima nisam potpunice
tako se na meni iskušava opći pad
stoga me i primoravaju na svoju ushićenost o ničemu
da sebe uvjere da se život ne može izdržati
okretanjem vjere na ražnju
ni mojim opetovanim zamiranjima
ni u pomirbi pometenošću sa sjenama koje urlaju

Gdje se skrio Bog Gdje prebiva Njegova prava

I tako uzajamce živite bez svojega prisuća
da bi moje patnje postale vaše opsesije
da bi bili toliko dugo koliko ja mogu izdržati
iako sam poodavno uredno pokopan
poput odloženoga delirija koji urla duboko
iz crnice kostiju

a vi odhodite s nepročitanim epitafima
o mojim naplavljenim idealima
stoga ne žalim što će vam nepokoran manjkati

i svi ćete nastaviti gdje ne zname
tako se unakaženosti stapaju i umnožene ukapaju

da bi omreštene nadživjeli
i glavinjali onomu kojemu nitko cilj ne umije
pokazati

V.

Jesam li iskra ključ ključarnica Puta u pustinju
koja me otključava u bravi nevjerljivatnoga
nisam ni dio zajedništva strminâ
već djelić pisane odredbe u visočini
dok tonem u još dublju raspru o dugovima odgovora

o stoljetnim potopima i zorećem suncu
pa kult blagoglasja posta ukopišna odredba
s kojom ču ponići u krivicu vlastita nasljednika
poput časti koja me neće

Zar ovim postupkom postah psalmist a on već bî na kori kruha
i na mojoj korici ispisa moju mûku
iz svoga sna

kojeg moja krivica treba odživjeti
zbog tog što ga ne umije ispričati
ni dokučiti
osim krivnju uvećavati mojim odsućem

na izvanjskomu kruhu sebe iščitavam
moju sudbinu koja se već dovršila

Jer ne umijem priznati nevjerljivatno

*On je uzeo na se naše bolesti i
naše krivice*

VI.

Obećano me življenje brani od Obećanoga
toliko sam nerazlučiv a nezamjenjiv neutvrđenoj krivici

postah nastrjel slovâ nebesnikâ
oduzeće sreće te oholosti koja me ojačava
pa se otada hrabrim nejakim savjetima
koji mi suše svetu obijest

Naime sve učinih osim onog što ne učinih
a ovo posljednje mi je usto posve nepoznato
a imenovano mojom životnom zadaćom
koju nisam i ne umijem ostvariti

Zato sam *stalni optuženik* te magličaste nespoznate
te iz dubine kreštave krivice
zbog mog neposegnuća u kradu neugledane
zlačane prašine
da se osnažim pred praznoćama
kao pred ciljem
koji se tek u snovima mogao dohvati

Ali vrijeme me preteče
ono nasto iz prošlosti
pa se prošlost opetuje u budućim bunilima
koja se pretaču
koja se pretaču u smjelost utvare

Prisjećam li se dneva uopće
kad me muza milosnica
podarila lažnom pobudom
da preživim nemoć općih sadržaja
uokrug slijepčevih nauma o skončavanju života
koji bi trebao ponići iz materijalnoga

Jesam li svijestan da ne smije nešto ne postojati
ako znam da ne postoji

zato nitko nema opravdanje osim u svojoj svijesti
preuspirenoj i uzoholjenoj
jer samo u tolikoj bolnosti strahopoštovanja
prema osobnoj nestvarnosti
svaki vaš oblik može me u sebe utopiti
u vašu lažnu izliku o vama

I što bi to moje s tobom Svijete nestalo
da te ne uzdigoh u moj rudimentarni rep psa tragača
u svrgnuti rep zvijezde repatice
tako lažno sebe pravdam premašujući bezbožništvo
jer nisam dovoljno ispaštao zbog ničega a bolnog
zbog neupoznatoga uzroka u neznanomu grijehu

i eto ovim mrakom suproćim se prema grobu
ali hodeći mu već sam s desna Tebi
radi sumnjičava uvažavanja Obećanja
djeci Tvojoj

VII.

Zar dovoljno ne odjekuju moji ushićeni krikovi
da sam pljenidbu svijeta dovršio nad sobom
i pomoću nje hoću izići iz ove začarane omamljenosti
svjedočenja o ničemu

Zapitujem stalno svećenike i mage
o momu izvornomu Ja
i osjećam da sam zaklonište lažnoj zamjeni

jer ovo moje tobože pojedinačno biće
uokruglu je kovitlaca opsjenâ
na kaminu utrnuća daha
u stanjima pomućenja
nalik mudromu ludilu

Tako iz protjeranosti gradim istinu štaviše zbilju
o besmrtnosti
ne sveopću
ali vlasnu besmrtnu omamljenost

Umjesto krotkih zapitujem
koga se to nepresušivo plašim

nipošto patnje jer sam je nadišao
drhtuljim li zbog bolnog a nevjerljatnog
ili zbog svega uskraćenog a izostalog
u ostakljenju smislom svemirske iluzije

pa porastam u strah o patnji kojeg dovoljno nemam
za uzvišeno životno iskupljenje
kojim bih zadovoljio zahtjev porasle krivice
čije podrijetlo ne upoznah

VIII.

Hoću se podučiti da je izazov u navici
u navici ophodnje
koja ne dolazi od djela
da se ne bib bvalisao
već po Dubu u vjeri

a djelovanje je u odgovoru duhovnih učinaka
kako bi se očitovali u nedjelovanju
u univerzalnim zakonitostima
u Božanskomu Bitku
u apsolutnom Očevom gospodstvu

ali ni tada ne bi svi usuprot ganuću
jer nisu u isti mah krenuli
iz ropstva nižih zarobljenosti
iz sužanjstva grubih pridjevanja
samovoljnih zanijekanosti

dug je san poslije obilne pseće hrane

Stoga se kunem da svjetsku obitelj uščuvati umiju
jedino čiste duše
uklještene u sakralno nadahnuće

Naime tu počiva odnos božanskoga Ja
naspram svjetovne opsjene o sebi
toliko snažne oblačine
da zasjeni istinu
pojedinačnoga Bitka

da ne bib pribvatio obećani Dub
po vjeri

da nastaviš bdjeti u ožednjelomu sudioništvu
o neznanju o kozmičkim bunarima
u kojima vrulja živa voda
za ožednjelu djecu Obećanja

IX.

Zrcalnim odsijevanjem odjekujem mojim suhim sudioništvom
ali izostaje kozmička nutrina s potocima žive vode
da i ljudska tiranija u zadahu zamuka
pojasni sadržaj uokруга nesmiljene prisege
da bih opravdao kliniku svijeta
i neslućene istine tumačio subraći
kao nespretni odnos pomrlih roditelja
zbog trjeznoće o nečuvenom
o nepojmljivom
o nestvorenom

stoga se preobražavam u ljubav nepotpuno preživjelih
koji zakloniše u meni ne umiju prepoznati

i širim se u bolnu praznoću
u toplu kupelj
gdje se okupljaju komadićci rasutoga Triptiha sebstva

slušam plač djece Obećanja
za Braniteljem
za Duhom Istine
svakog časa treba unići

Eto zato podoh u pustinju
da bolnim vježbanjem preinačim bolj
u moje zaboravljeniime
da prestane vladavina svjetine u meni
da me to odreknuće pamćenja o sebi
utka u pokorničku košulju izmaknuća
kojoj očito pripadam izvan moći Zlosti

tako bih se bezimen a preimenovan
rođenjem odozgo
sunovratio u riječi tajanstva
za kojima će se oporučiti i tijelo moje
premda o križu zagvožđeno
iznova će saći bližnjima

da me uz istu Golgotu
tješe i potjerivaju nizbrdo

X.

Bdijem na rubu ilovače u iščekivanju
Juditog cjelova
iako sam poodavno izdan
propet
prezren
ne ukopan
jer moji ubilci još iščekuju
zaslugu zbog moga
Uskrsnuća

XI.

Ali što je s pitanjima o počelu u Jedinomu
ukoliko i pitanja ne razgranaste ponad unakrštenja
da nastade više središnjicâ
u odnosu na onu središnjicu Jedinoga

I svekoliki Svijet posta zagubljeni centar
posebnoga i općega Bitka

Vapijem kričim niz zemaljske udoline užljebljene suzama
kako u sebi pronaći zagubljenu središnjicu
iskonskoga počela u Jedinomu

usto ne razumijem ni vašu ni moju sudbinu
a ako ni ona ne shvaća mene a prihvaca
tako se dvostruka kôb ujednostručuje prisegom
o ničemu
pokopava me poput neznanca u presahlo
krvotočje
o kojemu onaj drugi nepostojeći
skrbi
o načinu da sebe ne spoznam

Možda Ono bitno nije u meni
već izvan mene u vama
da bi bilo dublje u mojoj dubini

XII.

Vrtlog života čovječišta zaboravlja i mene
dijete Obećanja
i trajanje čina magije nada mnome
i iščekivanje čina življenja iz Obećanja
pa osjećam da je Ono nevidljivo u meni
stalno huškano protiv ispunjenja začetoga Obećanoga

i postajem nedonošče hranjeno dvosjeklim nakanama
prema nedostižnom cilju

i tuda tjeskobnost i u meni se objavljuje
i glasonoše niječu samo ono dokučivo
ono moje još neisplaćeno
mojim ispaćenim propetim portretom

Svatko može samo svoju dušu razumijeti
a to ne umije

Braćo Braćo
Zatirač je na djelu

Sve je gubljeno rođenjem
a usto se naknadno i razlog rođenja gubio spoznajom
i sveukupnost iztočnoga gubitka
posta poslužba svega neutvrđenoga

stoga jesam netko neponovljiv poput sina Dvaju očeva
u prostoru utamničenom a u zajamčenom predsoblju
traženih istina

Ali ni ovako se dovoljno bolno ne ozdravlja
od nepouzdana znanja
od dolijevanja obmana u vid rasputica
u predaje o neutvrđenim dogadajima

Molim gdje je Ono obećano natprostorno
Ono nadvremenito
Ono nadumno

niotkud težnja da se ova čežnja nazove misterijom
makar na rubovima prekoračenih pragova
da prepoznam svoju iskonsku nastrešnicu duše

Inače utaman ćeš vjerovati svijetu
koji ničim ne može dokazati da tu nije tek nasumice
a zaciјelo tu biva kao nastrijeljen primjer

i nitko me uslijed zagubljenih milosti
ne odvodi od moje kobi
prema svjetlu oslobođenja
skladu zvijezda u unutarnjemu mûku

jer u mojoj prirodi u pohranjenoj tajni
živi čovjek zbilje
prestavši disati pomućenje stvari i obmana
koje ne umijete zbog obmane prepričati

Pitam
što nam to manjka a očajnički tražimo
a ne umijemo imenovati
a hropcima dozivamo
a Oca okriviljujemo
a djecu Obećanja koja ne ištu Obećano
nasmit očajni
smrću nagradujemo

PATER NOSTER

PATER

Bože zahvalujem Ti
ovo je prvi dan moje slobode od nasilja
s kojim drugi o meni hoće samouko
naime uspio sam raščlaniti koliki sam otrpljenik
svojim idealima preuzetima od vaše taštine
u neostvarenim životima koje umnožavate za sebe
i koliki je paradoks sjećanje o naporima
o pridizanjima nesvjesticâ da bi me ranjavale
u vašim pomračenjima rose
na vašim visovima
gdje ste neocjenjivi
a usto nepostojeći a vidljivi

I uočih da istovremeno nije i moje istodobno
jer me iščašuju pritajene namjere
o istrjebljenju moje neznane krivice
a sveisto neizgorijeva takva tjeskoba
od pada u moju nemirnu duševnost

Iako se kunem da će *iz njegove nutrine poteći
potoci žive vode*

To me čini istrebljivati se još težim zadaćama
dok unutrašnje moje na mene kriči
da se ponovno uprtim jednim i bitnim
a ne težim prividenjima

očigledno se nestvarno umnožava u prijesnosti neistina
mrijesteći prazninu mojih temeljnih strahova
tako bdim ponad ponora razapet nitima Obećanja
utanačanima a pouzdanima
iz moga nikada viđenoga
svetog Cilja

tako sljeparim povrh huke virova
hodam u tjeskobama kao utemeljivač prisvojenih bojazni
ne bi li se bojazni dokinule
da unutrašnji bol ne dovikne neposvećenu istinu
o velikom brisaču istine
o blijedenju tlocrta rođenoga podnožja
i Cilja zbog kojega jesu

Ne čuh glasa osim osjećanja krivice načitane šutnjom
pa hodam ponad ponora vlati
spletenih od mojih zagovorničkih živčevlja
i stopalima zanjihujem nesreću nejasne spoznaje

Ja sam osobna neštićena predstava
vlasna ceremonija uzastopnoga padanja u nepar neumijeća
usto sam i nagadanje je li se padalo
i kikot ugošćenih ništavnosti
nedostupnih prisjećanju sna
jedinoga iskonskoga u meni od Boga ucjeljenoga
temeljnoga istinskoga Cilja

NOSTER

Bože
moljenje moje nije da ispunиш
moje svete praznine
već da praznine ispune
moje prazno moljenje

tako će usavršiti mjeru grješnoga pravednika

Slušatelju dječjih narudžaba
ovog molitelja koji bi sustao biti djetinjasti beščutnik
kad bi spoznao zbilju naručenih besmislica

I tako nastavih sebe uvjeravati da ste
negoli ste
pa uzvišenijom molitvom hoćete doseći najniže želje
da bi se ostatak nepotrošenog besmisla
tobože produhovio

Evo hoću moju nestvarnost podrediti mojoj nepostojećoj
stvarnoj opsjeni

i tu počinje podrijetlo naših strepnji
između braće i sjenâ
uzljubljenih u strahu
da se tolika nepravica ne raskrinka

jer niotkuda se ne očekuje krik
na koji smo ogluhli
usto postasmo plahi farizeji
sunarodnjaci u preinačenom pragrijehu
s nejasnom prošlošću o protjerivanju

a ona nas u dvojbi još neporodene
iščekuje i blagoslivlja
i vrškom motike ukapa poravnava grbu nade
odjekujući udolinom života
*Ja sam došao da imaju život
u izobilju da ga imaju*

KOJI JESI

Do kuda seže svijest i ulomak o znanju Spasiteljevu
o svijesti svojoj i znanju o Njegovoj predegzistenciji

dok bî Riječ neposlana
dok bî Riječ neprevedena u Tijelo

i je li i tada bio svjestan svog Identiteta i Poslanja
i prije objave Obećanja djeci Obećanja

Iako

Žedan sam

čini Boga čovjekom

Pa

Ne znaju što čine

tog žednog čovjeka čini Bogom

tada posta svjestan da je Riječ
svjesna Duše od počela *u stanju slave*

Sin je subjekt sa svjesnošću božanskoga Ja
i njegovo uzdignuće je otkuda promatra sebe
u djeliću božanskoga mene

dakle misliti mi je da sam osobno

ljudski i božanski

u dvojnoj istovjetnosti s Riječju

poput iščeznuća svega osim moga vjerovanja
da se iščeznuće nije zabilo

već se Riječ Obećanja strmoglavila usred
Crvenih voda

IME TVOJE

O nespoznatoj Očevoj naravi naučavaju
udaljenici od vjere pa u magluštini ištu kopno
vičući u kape profesorskih mlakomoljnih skupovâ
da priznaju još jednom propovjedaocu objest propovjedanja
o mogućemu dotaknuću Nedotaknutoga

Uz ove misli mogu li uopće doseći kraj moga napora
jer sebe dobivam sve manje u spoznaji
ne preostajem za prvomučenički razlog
već bdijem kao tjeskoba na stranicama Evangelistâ
koji obećavaju da će se razlozi tjeskobe dokinuti
u duhovnoj hrani koja hrani
a ne jede

eto izosta cjelovita primjena
jer ne pitam zašto nešto jest
nego zašto takvo nije
pa i ovaj prezent patnje je dio razvoja bolne vrtnje
srh zamaha stvaranja
da bi potrajalo ono prošlo koje traje
da ono što uslijeduje bude isprika budnom stanju
koje se ne želi rasaniti
da bih sebe odživio u preobučenim tajanstvima

tako prvenačke namjere ostahu u nečijem snu
a krivica bez motiva u činu moga dana

molim je li Iskon iskrivljena nadsvijest
poput iskrivljenih prvobitnih sličica o Izlasku
ili izvanjsko i unutarnje su sjedinjena Jednoća
da bi u tebi rasla volja Jedinog
kojega se ne svjedoči žrvnjem usanâ

KRALJEVSTVO TVOJE

*Evo ja ču poslati na vas ono što je Otac moj obećao
A vi ostanite u gradu dok se ne obučete u silu odozgo*

A moj nemir svejedno propitkuje
Kako očutjeti pogrješan životni motiv
iako ni takav nije dovoljan
s čime potisnuti ovo prikovanje uz životnu krivicu
jer ovaj kotač prisiljava ne odahnuti
u stalnoj apatičnosti virova

niti sam ugušen ni suh
nastavljam ocenografiju plutanja
u duševnim ozeblinama
iako duševnost nije ono združeno u tlapnju suživljenosti
ni u nejasnoću otrježnjavanja od sanjokružja

tko tvrdi da u nama još snažnije bdiye mrak ožednjeo tame
i sikću guje pod tabanima
a koračaji mi ostaše u zraku
ponad jezičacâ otrovnih

i lebdim svetom levitacijom
lakat ponad uzorane omedevine moje gnjevne subraće
poput simptoma života u kojeg su me predomislili
pa sebe prevratnički prevodim
u susjednu razvojnu postaju nadanja
o umanjenju krivice

o pitanjima zašto se toliko bolno pati
eto toliko se donalijevam domorodačkim iskonskim
napicimâ
zbog mogućeg dopletanja ikre svjetloče

Protjeranik sam samovoljni u moć mraka
ne umjevši dijeliti s Kristom lako breme začavljenе sudbine
i s masom podivljale urlike
koji zahtjevaju takvu sudbinu čavala

BUDI VOLJA

Jedino moje orude Prelaska iz ovog mrmljanja
je moj obraz s pljuskom
na Kristovu obrazu

stoga u panici borišta s nikim a crnim
shvatih da doista nitko nitko ne zna
što je to Svijet

to strahovanje održava me u budnosti
pa mi preosta svijest kao matineja dana kojeg nema
da ne zakoračim u smjelost gašenja

da proživim kao para kad iz oblaka opet natapa
zemlju
i zagubi se u kapima tudihi kiša

NEBU

Bože sviju uzroka dokažljivi Uzroče
izbavi me iz bolećivosti ovoga Svijeta
da uočim pojedinačno

Bože
ta ne smiješ ne postojati
jer kuda ču s mojom meditacijom u kojoj jesi Bog

znam da samo Nemoguće može nositi toliki Naziv
da moguće prestaje biti drukčije od
Nemogućega

da bi se oslobodilo nesličnosti
u kojoj i Ti jesi

I NA ZEMLJI

Pobratim sam traženju smisla a ujedno i bojazan
da se to neimenovano nade

da postanem ispunjena smetnja
neizgovorenih i neznanih želja
i uvećani grijeh koji me hoće zatajiti

kao da je nesreća jedino gdje
ne izdah sebe

Molim te Bože

s kime ču podijeliti moj nerazdruživi nemir
dok se ne smijem s onima koji se zaluduju
a ne umijem plakati s onima koji su uzalud slijepi
pa Boga kroz suze mutno utjelovljuju

Naime priroda me odvodi tjesnacem tjesnogrudnim
pa se pretvaramo da smo nezasluženo zlostavljeni
od Onoga kojeg mi nepravedno
zlostavljamo

usto i bogomolimo oca
što je nad nama izostavio pravednost
a bio milosrdan

KRUH

Jesam li izvir neizravni
a prepravljen zemnim rasjeckanjem o smislu
ili sam počinitelj hrvanja s knezom ovoga svijeta
jer sam sebi sličniji dopuštao i zlo

i je li mi tek ostala ozbiljnost umovanja
o rasipanoj zlosti
iako ogoljelo naukovanje o oštricama a ničijih
da bi sebe skrio uskraćenim odgovorima
ili činio raspis pitanja poput
 tko je smio zagubiti korice oštih mačeva Zloga
 tko je vršio dojave i obznane o ničemu kao o svemu
 i tako boravim u stalno oprisućenom
 povrijedjenom duhu

stoga unutarnje svjetovanje posta lepet razbjeglih ptica
i svetište raskrsnica pred uzvišicama duha
 a tu se krstih u vodi i smoli za narod Božji

moj jecaj ne dopre do jematve mrtvih

*O vi svi koji idete ovim putem
razmislite i recite
ima li boli ravne mojoj*

I OTPUSTI

Smijem li upitati Sina je li doista mislio da je samo Sin
pa usto još vjerovao u Oca
ne shvaćajući da je Bog

pa ukoliko je bio svjestan da je sveobuhvačajući Bog
je li povrh te spoznaje trebao vjerovati u Boga

ali više od mojih pitanja se zbilo
jer On reče

Ja i Otac smo jedno!

DUGE NAŠE

Otada mi duša bdi u iskonskoj domovini Milosti
iako svakočasno proganjan iz Jedincatoga imena
u zavodljivost materijalnoga svijeta

samo toliko kušanu dušu na posljednjoj postaji ognja
nagraduje se Bitkom
kao sudioništvo kakvoga je Bog jednoć zahtjeo

Jer je ljubav Božje izlivena u našim srcima
po Duhu Svetomu koji nam je dan

svejedno pitam
je li igdje postojao moj drugi svijet
doli moja blijeda razina budnoće
osvjedočenje tlapnje ustima
koja sam sticao da se smrću zamijenim
ne sluteći da duša sebe zamjenjuje
Jastvom
kao nakladnikom neukoričene Vječnosti

samo ono besmrtno pripajam Stvoritelju
u njegovu obećanu pohranu Riječi
da se rodim već u ovostranom bogojavljanju
poput krunidbe odozgo
kojoj sam htio izostati
koju sam namjeravao izostati

I MI OTPUŠTAMO

Je li isuviše bešćutno nositi opovrgnute
rasputne riječi
koje nitko nitko ne umije razumijeti
i postati oslijepljeni vodič sljepcima
kopačima vode
da bi iskopavši kamen svjetloče
postali kamenovatelji
mene i u meni Tri Stvoritelja
ne sluteći da jednim kamenom pogadaju

Svakoga posebice a istodobno

a iz moje nutrine pogodena okrvavljeni Trećina
a koja je ujedno cjeloča
zbori molečivo

*Da milošću ste spašeni
To ne dolazi od vas
to je dar Božji
To ne dolazi od djela
da se tko ne bi hvalisao*

Stoga stalni tragači ne trebaju više slaviti
ni urlati
ni prokljinjati
postali ste savjest ishlapljenog
tek u smiraju uočiti pripadanje
opcemu principu
kojega neće dokučiti
toliko sam u izobilju nazočan
da postah neprisutan

DUŽNICIMA

Izvodi li me Duh iz neprikladnih nejasnoća
o zajedništvu u tlapnjama
ili u novorodenih naraštaj Logosa

i je li ovaj put u najdublje razloge svijesti
i je li ovo stramputica Izlaska iz začaranih
predijela samoće u tamnoćama
s druge strane božanskih moći

Odvoden u izvanpovjesno svejedno stružem
*Komu je mnogo dano
od njega će se više tražiti*

tako mi vremenska vertikala posta posestrima
i jednovjernost Dogadanja
i osvjedočenje duhovnog subjekta
ta čežnja da rođeno i dušom ugleda Svijet
da posta sudionikom s Tajnom
rođenja odozgo

Rahitično je naučavati opetovanje šutnje
u praroditeljskim zadušnicama
ne objašnjavati razloge nemoći o utrenomu putu
o Nauci s kojom se dospijeva objasniti
pljenidba istinâ
nemoć o bjelodanim djelima
koja su prethodila
knjigovodstvu Nevidljivoga

*I Dub je onaj koji ovo svjedoči
jer je Dub istina*

IZBAVI OD ZLOG

Sva vremena su iz Božijih urâ posuđena
i vraćaju se opet u dneve Božje
da bi čovjek bio vremenu nesklon kao grijehu
a sklon traćenju vremena s grješnicima
koje hoćeš obratiti bezvremenju

Tako stigoh do svojih usta
a srce mi u valovlju ište odgodu konopca Judina
jer bih htio upoznati ono moje najvrjednije
neupotrebljeno
a zlostavljanu
dok sebe ostavljam kao žrtvu koja žeže
u mislima nejasnih dogadaja

I sjeme iz srca hitnuh na bratovljevu ledinu
i donijet će žetvu govora s Gore maslinske
podno Judine grane o kojoj konopac
još zanjihuje srebrnjake

duša je moja jedini kroničar života kojeg se ne sjećam
a koji me jedini grijehom iščitava

duša moja jedina očekuje dobrostive a nemilosne natuknice
da bi me umnožavala patnjom
kojoj uzvraćam oplodenim neznanjem
o mjerama posljedicâ koje me uzvisiše
a ja ih ne upoznah

Zato sebe ne mogu doživjeti bez strmine smrti
osim kao očitovano kajanje da je vrijeme milosti ponovljeno
da je moje istinsko tijelo i duša moja
u praznoj učionici svakodnevnoga zaboravljanja cilja
uzajmljene namjere duše
da u utrobi moje nadsvijesti podučavam paloga andela

tako naučavam o zbiljnosti kao razložnik
u pobočnoj stvarnosti koje nema
a jedina postoji

PODRIJETLO KRIVICE

PODRIJETLO KRIVICE

Postah medij nevidljivih prstiju
u kojima sapličem koračaje
i ne mogu samcat prijeći to plameno to sudbinsko
otuda nova zamka ovom nutarnjem mučilištu

Kako priznati da se ne može preko toga
i ta nedoumica posta ekonomija krivice
jer i to je tobiože moj novi propušten način da bih sebe sprao
načinom izušćivanja
kad izreka promišljena već potvrđuje razlog gubilišta

zato postah zajmodavac neviđenoga
porastao gubitnik u hodnicima grimasa
kod naivnijih ispovijedi

*Dok su njegovi ljudi spavali
dode njegov neprijatelj
posije posred žita kukolj i ode*

Tako lažna krivica i nevažni mnogoliki ciljevi
i oholost da nije kako nam jest
odvode tjeskobi u pometnju iskrcaja
u kaos ekstaze ničega
a bolnog i nedopustivoga trajanja
ostaje mi samouništenje kao jedina samoobrana
jedina moguća samoistinitost u koju bih još dublje
sveto propadao
kao u sliku bez okvira u kojoj se naslućuju
obrisi mojih praroditeljâ
ognjište i govor ljudski
gdje me ne nalazite u ovoj lebdećoj lakoći
teških tragova
pa pse tragače šaljete za dobrima a ne za zlima
tako noću gazite u moje u Duhu krvave
Golgotske stope

Pomislih
izranjenoga me neće ranjavati
jer sam zabrinut zbog krvlju obilježenih medaša
i tu življenje opovrgava snagu slaboća

Valjda neoprezno hodah za trubljama jekonoša
opetovah u Sebstvu Božji uzrast namjenjen čovještvu
taj jedini pritok vremena odmetnut u čovjeku
stoga ovo je vrsta poganskog neuvažavanja
Božjeg napora
da ne izmaknem osobnomu nadzoru

a on se zrcali mojom uzničkom dušom
raspregnut u životnim gonetanjima
tobože moram i ne moram ispunjavati
pregoleme nepostojeće ciljeve

Tako se duhovno suproćujem crpeći stečenu duhovnost
to neizrecivo
to nevjerojatno vjerovanje u sumnju
i to čini tajnu neutaživo rasti

i neutemeljeni nagoni se pretapaju
u razvitak zadatakâ
koji preplavljaju etičke finoće
pa i sudbinski prekorjek posta jeka
savijenih zvonika
na kojima se nagnuta zvona još njišu grabeci vodu
u dnu bezmjerne bunara duševnosti

zato bezočno porasta taština
i ostvaruje me u bolne ponižavajuće kušnje
koje svijetu tumačim kao o razlogu Bogomolnika
zbog kojeg ste u istom svijetu nesvijesni sudci
i gledate radostivo moj pad u vaš sveopći potop ljudstva

stoga i krivica svakog zajmodavca bezumnosti posebice
pridodana je sveopćemu misteriju tjeskobnosti
iako se besjedi o općemu idealu
o dopadljivosti gukanja ovješenih gubitnika

pojedinačni duh naših oholosti ne može ugledati
podrijetlo intimne krivice
ovih nabujalih nemoci
da ostvare nemoguće u cilju kojeg ne uočava

Pogledajte kako sam od sebe sagradio
zatreku sebi
krstio sam još nezačetoga

U nemoći hripam prema ostvarenju oduhovljenih željâ
u krilu sam natašte začeće patnje
kao kočnice o ocjeni cjelokupnoga očaja
izvan nadilaženja svega o spiralnoj temeljnoj želji
tvoga poslanja

upamti da unutarnje kriči na izvanjsko
i moguće se sjediniuje tek u idealu
u nadidenom a tajnovitom
tako temeljno Poslanje osta razinska dubinska želja
nerazbita slavohlepnim zavodenjem
Svijeta
usto ga oslobođa u isto zbjegište
privremenih opsjena

Slijedi rasprsnuće temeljnoga smisla
u bezbrojnu siročad smisla
i svekoliko zamire u banalnim preobrazbama
u množenju željicâ
u lažna opravdanja o samostalnoj Tajni
uokolo koje se kolebaš
kako bi zavrijedio porast krivice umjesto
osjećanja hoda po pravom putu

jer ponovno se ne izmiruje unutarnje i izvanjsko
bez poveza patnje o neodvojivoj krivici

I otuda je ponikao mitski odgovor o utemeljenoj nakani
života a ne življena
uz deblo dvoumice izostavljene Tajne
Uzalud nad vodama dovikivah
Kad dode On
Dub Istine
uvest će vas u svu istinu

Gospodine
ne uzmi mi za grijeh
pojedinac sam koji se ostvaruje onim
 što me ne može ostvariti
a i ta nemogućnost porasta udaljujući me od vas
poput splavi na beskraju oceana
dokle ja utopljenik u masi valovlja tonem
i domahujem izmišljenoj obali cilja

posljednji sam utopljenik krik utopljeničkoga testamenta
izučeni dovik o idealima koji su nedostizni
jer moja nova nesreća u grlu s demonskim krikovima
 neljubiteljima Tvojih temeljnih istina
 kikoće u intonaciji žrtvenoga hropca

vama neupućenima o praistini
da sâm Dub posreduje za nas neizrecivim uzdisajima

Tko me hoće nametnuti da samo kao utopljenik
 odnosim cjelovitu tajnu
 i da samo sljedbenici istih dubinâ
 došaptavaju jasnoće samoutapljanja
štoviše začamljuju Spasitelja
 podučavanjem o grijehu spašavanja
zato sam zagledan u uzburkanu plavet
 u porastanje krivice

Imam li uopće sugovornika u kronici kričanja poput
uzalud ponovno učimo o stvarima
koje nas već bijahu naučile
da ih zaboravljamo

I moje sebstvo posta utamničenik
nosač uzničkih ključeva utamničenika na slobodi

*buduć da ne pokazujete žar u potrazi
za darovima Duba*

propovijedam radosno izdahnuće mojim prisilnim mislima
u glavama krvnikâ koje odgajah
da bih izlijetao u susret slobodi
a je li ta slobodica svoditeljica istina o slobodi
je li drukčije preimenovano slobodarsko utamničenje
osobe koju uopće ne nosiš u sebi
osim tjeskobe mišićja i umnosti

Ili je ta sloboda nepostojeća zaklada trjeznoćâ
zbog odgoja neznanih virova neurotskih energija
koje odvlače u pogrješne brzace
s utopljenicima doplavljjenima

*Subraćo sujedočenje nije nadomjestak za naše ophodnje
Niotkuda darovi trjeznoća jer nisu zapitkivani*

kako umaći iz idealnoga cilja
kako prestati okretati točak nevidljive vodenice
sa savezom živih a ne mrtvih a vječnih
kako mljevu ne usitniti u prah osjećanja krivice

Evo tu sam i jamčim da trunem vlažan i zanjekan
posut grdnjom uvredom

jer se takav cilj doseći ne može
Zatrpan zemljom do ustiju dovikujem ogluhlima neukopanima
*Vi naime niste primili duba ropstva da ponovno
budete u strabu*
Zato uzmite i na se stavite bojnu opremu Božju

Tako dovikivah na vaše lakomislene izdisaje

Osjećam da nekoga nevidljivoga zavodim stalnim suproćenjem
s mojom iskonskom snagom svjetovnosti

nešto se neiskazano preobličuje u andele svjetla
i izjeda me nazdravljujući za mojim stolom

ni zbog umjetničkih čina
ni zbog sakralnih uzdignuća

tako me utjeruje razlog da sebe
napastujem svježim neugodama kao isprikama
koje kasne a optužuju što se prerano počeh
iskupljivati
tako me potajna gorčina posinjuje

očito je
iz mene domahuje neukroćenim gestima
i moji udovi se hoće osamostaliti od tijela
i postati vlastita intonacija krikova
u bezumnim kantatama bolnih krivica
i snohvatica se igra na nevidljivim pozornicama
uminule svijesti
eto jedini sam posjeli u parteru tjeskobe
samcat sebi osobni zbor i maestro i krik
zpora bezglasnoga
i na takvoga sebe a jedinoga slušatelja
tih bešumnih glasonoša govora
u tami

hoću pogubiti nevidljivi orkestar nepostojećim
gudalima

Očišćuju li lažni motivi
i ovo moje zauzeće o tuđemu čadavljenju

Jesam li barem lažni očajnik rastao zbog opčinjavanja drugih
a nerođenih
zbog kojih ne mogu odavle ni u smrt

a jedino to nije njihova krivica
a oni zbog nje najviše isprazno pate

I je li ovaj moj jedini krug ujedno moj jedini kozmički vir
da postanem ranjiviji od svodničkoga svijeta
da bi mi na ražnju obrtali zavrijedene stigme
podarene od tolikih lažnih suzdržljivosti
naspram mojim ubilcima
koji nemoćima iznajmiše moje tijelo
koje ukopavam
tako postajem podrugljiva nazočnost neizvršenoga
pogubljenja

bolne evolucije sebstva
dok mi želje postaju duhovni padovi
u tjelesnoj boli
tu se željice hoće ponovno oduhoviti
izvan usredištenja u Planu

Tako ostvarujem obrtanje otkračunatoga kotača
usplamtjeo i gnjevan da bih zaboravio pisati jezikom svijeta
jer sam nažigačem kasnio
jer sam prerano samoprijevaru ostvario
da bih jedinim načinom nadživio

moje samotničko
samoistrjebljenje

Je li sanjarenja rascjepljuju moju cjelovitost
da sebe u komadićima zrcala ogledam
da se bojazan neće ispuniti
a usto ni ono što se neće

naime strahujem da bi me to nestvarno nastavilo izmišljati
iako ovakav nepostojeći klečim uz to
neshvaćajući edensko posmuće
ni taj točak koji se obrće i urezuje
u meso nepostojećega života

a svijet me svojata
povećanjem svoje boli u meni
i patnje u mojem grčenju
i svijet tako postupice postaje svrhovit
a neznan

Otuda moje svrgnuće ničega
cjelovitim bićem
naime razbita zrcalca imenovaše se mojom savješću
a ja bijah pristanak nejasnoj proturečenici
praćkar prakršćanski
kojemu utajiše okus čudesa
budućega Svjjeta
povrh potpalublja o svemu neznalačkom

Otuda sam tu nezaceljiv a ne ranjiv
načitan o svemu što me ne umije
izreći

Je li jedina nagrada mojim nesrećama
osjećanje ove svete nemoći
koje uvjeravaju da je ovaj užasni san
nekamo izvan naše rasanjene
uzgredne stvarnosti
da bi postali podnošljivi nepodnošljivome
izvanskome

*U posljednje će vrijeme veli Gospodin
izliti iz svoga Duba na svako ljudsko biće*

Otada živim polusvijesni razlog uvećavajući ga
napričanim pragrijehom
jer u toj suprotnosti možebit
jesam kakav nisam
jer iako sam budan
srce moje bdi
i ponavlja smutljivo raspeće nesmisla

Nikada nećeš naći ono što ne znaš
nazvati imenom

Nedonoščad u nebijeljenim grobovima
nedolično tepa bogohulnim hvastanjem
o ostatku višeglave aždaje
na tijelu prekomjernoga cilja
pred kojim je duša nesklonjiva
u moje uzmaknuće prema naprijed
skvrčena u neslučeni nesmisao trudenja
da pred slijepim poslanicima svjetine
neprestano bijele
moj živi grob

Što je s navikom pravdanja pobožnjaka
pred prepirkom svjetine
o tome kako dokinuti domišljaje koji me hoće
predstaviti svjetini

i s kojim viđenjem mogu ušutkati
te njihove unutarnje šaptaoce
njihove navike ranjavanja Izranjenoga
u zlaćanim oblačcima molitavâ
u koje im samo usne vjeruju

Osiromašen sam objašnjenjima o istinama
kao vašim težnjama da pristanem na okašnjeli odgovor
vašim neizgovorenima pitanjima

Hoću se naputiti koliko sam nastanjen izvan vaše istine
s kojom mi pustošite dušu ranjenici
jer projicirate pogreške izvana i u nedokazivo

tako se hoće da u meni preosta oholost o tobože
nedokučivom velebnom cilju

nešto poput oplakivanja oskudice
nad ugasilim idealima
kojih se ni preživjeli ne mogu
sjetiti
a optužuju nagluhle što ne nariču

Je li osnovni Cilj uzaludno opovrgavati
patnju kojom se njegujemo
a ona radostivo umjesto nas živi
pa naše rane postaju predstavljačice
cijelog bića
i ta ranjivost je krvavo predočenje
glasnogovornicâ
trčkaraju pred našim mirotvorstvom
s trubljama našega bijesa
u presadenom pačenju u razloge
koje se ne umije prepričati
ni patnjom ni šutnjom

ni ukopati ni iskopati
s mojom molitvom

Je li i ova spoznaja samo rast opsjene
o predmetu

Kako buja spoznaja o predmetu
kojega ne upoznah

stoga spoznajem o bolešćini kao o zlu
potiskujem se u nesnošljivo strahovanje
zbog uočavanja oždrijebljena straha

i bitna zadaćnica se raskomada u mnogovrsne
komadičke bezimućnosti

i ono moje ljudsko bitno
posta bezumno
bezuzročno a bezuvjetno
i bezglasno i bezvjerno
na zagubljenoj ploči sinajskoj

a tamo sebe nepročitanog zavjetovah u poučke
kao u krjepkoće postojećeg božanstva

po mojoj patnji suvlasnik sam zadahnuću
pustinjskoga praha
koji sipeći kroz prašnjavu uru mog
presahloga jednjaka
dosipljava

*Tvoja duša je Duša Svijeta
Duša Boga
i Bog jesи
i čuda možeš činiti*

I bî tako

Svečano osvještenje upisah kao znak u zrak
u sveopći sveprisutan Duh kao susret pažnje
u taj naslućivani testamentum
da je nužno još jednom se roditi
uz pomoć kriza kojima sam skladno potrebit

pridodat ču pristanak da potpunice proživim
zaboravljenu tragediju opovrgnutoga
Predočenika
iz ove materijalne izbrojivosti dahova

još jednom prispjevam na Svjetlost
prigibam koljena
hoću sebe odozgo poroditi
izići iz Sviljeta gurnutog u misu zadušnicu

Uočavate li da sam subesjednik samcat s ni sa kim
o nestvorenome
a postojećemu

tako bridim na santi leda
dok se pod vrelim stopama otapa
zarad nemoći
šutnje o govoru

zarad prešutjelog
pogrješivoga
odgovora

Kad ono huliteljsko iz dubine bića
kad ono prenapeto počne zaboravljati Bit cilja
kad ono velebno očovječeno zrcalo
 bude razbito u bezbroj površinskih odsjaja
 a Jastvo lebdi visoko u prehodećim oblacima
 i kad sebe sustigneš i zaboraviš bivši dojam
 o prolebdjelomu
 kad dokineš želju da se želja pretoči u snagu

tek tada životna želja postaje supotpis neostvarenomu
 neupamćena rasprava duhova
 i ne može se istrgnuti
 ni istrijezniti
 ni istumačiti
 jer si razbježan i razbit u banalnostima
 i lutaš beznadno u ludovijetima
 u nijemim prisilnim činidbama

suložnički prišaptavanima
iz kaosa ničega
u iskanje nevidljivoga
u porodaj praznoće
u proslavu nečinjenja

Započinjem zapitkivati bolno do zaprisegnuća
koja je bît naših preuveličanih zadaća
dok cijelom življenju prikrivaju
temeljnu nakanu čovjekovu
skritu od uzaludnih napora

Hoću zapriseći
nisam dospio zaživjeti uz subraću
poglavito trijeznoćom poput prošnje prostora
umirućega

A Gospod je Dub

pa živim nejasno osjećanje krivnje
iako svijesno ispunjavamo nepotrebne zadatke
ali ne temeljne ne bitne

To odgadanje pojačava težnju ka nevidljivu cilju
iako je cilj razbit u ništetne zadaćnice
i življenik posta osjećanje svog ostatka
blagoslivljajući padove u dno svete krivice
da bi naporno nedohvaćao Ono
On je Mir naš zbog kojega Jest
da postane sloboda uhvatljiva sebi
a ne grijeh kojim sebe uvećava
u nejasnu oporuku Obećanja

Pomutnja me hoće privesti kolotečni presadenja
u prezasićenost boleščinama
kojima puzečki ispovijedam oratorij grijehova
o maglovitom prisuću stalne krivde
koja me i u polusnu svetim namjenama vitla

Tako žalosno bdim izvan moga Temeljnoga
ispovijedam moju nejasnu namjeru
neznanoga podrijetla
zbog koje sam tobiože zaslužio bolniju patnju

I ovomu tijelu preosta življenje guranja sutona
uz ponudenu dodatnu bolnost zadjenetu
u odlomljeni sarkofag vjere
kojom dokidam tijek konačnoga ušća vremena

lijeno odlazim kao opovrgnuće smrtnosti
domahujem neznanome
neostvarenome

a prekopražnome

VJEKOPIS UŽASA

U HVALOSPJEVU UŽASA

O Bože kolikim nas čarima premrežuje opsjena
oslabadajući ideal
slabeći nam životnu volju
kao znak mđci o nevidljivom cilju

Eto ja sam prihvativatelj ususret tog ustoličenoga
okrnjenog ničega
u praznini bolnoj
i začuđenoj prošnji da se ta bolnost nastavi
dapače osjećam se sukrivcem
što me prihvatiло Ono što odbiti ne mogu
osjećam se poput dezertera iako dobrovoljca
koji je umakao tolikom uznositomu porazu

Jedina lûka koja prihvata ukotvljenje
meni psihonosiocu je navez banalnosti
da bih teret razgrađivao u tisućama nevažnih htijenja
pa posljednje zalihe svjetla pretačem
u olovna oblačna gubilišta
gdje je bolan čovjek zanjekan kao nagrada
kao poticanje onima koji nisu u hvalospjevu užasa
naime kao gadenje prema svemu u svezi sa sobom
naspram baštinjenomu i budućemu
da se takav bezizlazno podičujem smrću

tako bdim kao žedni pogorjelac
a pogrešnijih utržaka niotkuda

umjetne kiše dažde mi tjeme
uvehle me dosjetke dokidaju

zar je stari Adam još u svakom odveć
a nedovoljan za živjeti
Stari zavjet

UTRŽAK NEPREBROJIVOG

Kako trunuti ideju traumatičnu
iz ove samooptužujuće obziđane odgovornosti
jer sve izvanjsko je znakovita optužba unutarnjemu

odakle iznaći počelo zamršenoj predi
onaj bitak vretena
kao opravdanje kao okrivljenje
kad pravim smisao od ilovače

ili zaradišta prepustiti oba izvora nespokoja kao kućerinu
neka se potaru presušivanjem utrška Neprebrojivog
uskratiti navođenje krvosljednih virova
u prividne motive
nepostojećih ciljeva a trajnih u uminuću

S čime sebe prisiliti ustaviti uz brazdu
iza pluga
ionako osljepljujem uz dijagnozu ogluhnuća
na prividno objašnjenje o prošlom neskladu
izvan molitve naplavljene nepokornim
uzdanjém

Je li ovo jedini povratak zdravlju
i je li zdravlje doista *ono što ištemo*

SMRT NESLUĆENOG

Okrjepa sam praznovjercimâ
blagonaklona tankoćutnost kao zagubljeni sanskrit
da bih ostvario nadsviješteni Ideal
projiciran iz tajanstva ovoga zámuka boravišta
iza utaje sebe toga jedinoga svrhovitoga prihvatališta
ispraznosti

*Je li ova moja stvarnost upravo ta nedokazana nestvarnost
to nejasno pretakanje bezglasnoga slapa
u neugledane kotače nevidljivih mlinicâ
pa sveukupna ova slučenja su izvan moje zakletve
o Istini
bilo koga i svega*

iako ovješeni mlinar o maglenu mljevu
užasom prizora podsjeća
na smrt neslućenog življenja

Je li samo vizijom mogu zavrijediti
hrabrost vjere u smislu oskudice
nasupročen zrcalu duševnosti

i dobih karizmu svjetloće
Duh nebeski zahtijeva
da ne jedem moje dane u tami tuđih
nevola i srdžbî

I trenutačno prosvjetljen dočuh

*Sve što god Otac ima pripada meni
Zato vam rekob da će uzeti od onoga što je moje
i da će to objaviti vama*

ne znamo izvan plača užasa postati Stvoriteljevo vlasništvo
a od Počela to jesmo

OTPADILIŠTA PRAVEDNOSTI

Životarenje u gomilama učini me samotarom
i počeh žvakati kruh
koji psi lutači odbaciše u otpadilišta pravednosti
opjevao sam bolno ovo pjevalište kojemu nitko ne prepozna
podrijetlo riječi
i ja bijah zanijekana nejasnoća
iako sam patnik ususret sebi
dapače nerazumljiva čudnost
da bih podnosio nadutu bliskost sa sobom

u pobratimstvu s nejasnoćama o pitanjima
koja se ne smiju izustiti

Uočavam neslogu suložničkih baštinikâ neistinâ
i sve povjesne međuigre su promjene neslogâ
jer sveukrugu su spoznaje o Prvobitnosti

samo je vaša groza neupućena
u to međurječe tokovâ praznih ruku

stoga i smjer moga brzaca Netko nevidljiv
dolijeva
u dogmu virovâ
mojoj rijeci

U dnu korita gdje sam utopljenik Uskršli
u čudenju zbog milosrđa

usta zatvorenih

DOTICANJE NEJASNOG

Poslije uzastopnih zadjevica o količini vjerovanja
u meni nastala iščeznuće predmetâ i pojavâ

jer u trenutku mogućeg doticanja nejasnog
zasvijedočila se tiranija Zloga
samozvanog istinodršca

Otada umirem pred neoslobodenim Jeruzalemom

a ponad mene nastaviše predgrobno kultno gospodovanje

prijetnja sam iščeznućem da Ono Jest
Ono što se ne drži da Jest u preobilju da porasta
sumnju da Nije

tako patnju umnožavam radostivom kaznom
što ne postaju rade razgovjetni praznovjerci
nego razuzdani bogomoljci

da bi huljenje postalo neposredna nepravda
Sugovornik izosta
ovješen o preambulu Križa

Tako pojam o nijansama Svjetloće
moguće je izgovoriti nemušto
naime granice jezika postaju granice Svijetsa
čovječji nemir u željama rasut
u zrcalca razbite slike Svijetsa
u mozaik rasutoga Stvoritelja

Otada živimo od jedne nade do druge
neuhićene nadanjem
pa Bog posta sve u čemu je drukčija nada

Zahodimo braćo iščezavanjem
nadajući se da rastemo beznadno
ne smetite s uma prevareni smo od Zloga

OBNAVLJAJUĆA SMRT

Postah li ovo beskorisno propeće
neupotrebljivo molitelju
poput simptoma svijeta koji se umanjuje
u olupinu otužnoga optimiste
koji vjeru navodi na povodljive naputke
u kojima se svijet zagubio
a ostale metode čovječištem sebe pogubljuju
izvan prirode čovjekove
izvan besramnog bdjenja gdje ona nije

Tako sebe nagadam paradigmom
spoznajem se nedjelovanjem živeći samo o Kruhu
povrijeden horizontalnim uspinjanjem
koje zahtjeva noćna straža Iskorjenitelja
u momu duhovnom iskustvu

Štoga u Vremenu nejasnome a nadnaravnom
iskopan sam leš
i trebam novi život za novu obnavljajuću smrt

preduhitrujem sebe iz poplave bježišta
netečno kovitlam postojanje zdvojnosti
da bih boravio u središnjici
od praiskona meni dodijeljenoga Bistva

Je li i Prometeju u patnji sažeta i patnja čovječišta
ono odumiruće stanje pojedinačnih duhovnosti

i kljуча li kljun upravo to prikovanje
o zemlju
da bi neprestano rastao u svojoj krivici

zbog napuštanja temeljne Iskonske prabitnosti

potrebu duše da postigne ljubav prema sebi,
da bi se u svijesti osjenili Božjom osobnošću

Tamo nadaleko a bivajući u sebi
iako još ovdje obligećem mimo sebe
unoren u mentalnomu izgredu iznutra

ali kako će prozreti kad se je pojavilo to veliko Zlo
kojega nisam uzrokovaо
i što je ovo ovdašnje isprazno traćenje moje pažnje
nego početak uvježbavanja o redu nereda nevidljivih veličina u

toplјivom mijenjanju naziva nedaćama
ne bih li umanjio moje nesreće

ali kojim spoznajama umanjiti bolnost
mrtvacâ dok zbole pitanje u odgovoru
s onu stranu Strane

*nego da propovijedam Radosnu vijest
i ne u govornoj mudrosti
da ne izgubi snagu Križ Kristov*

RAŠLJAR SAM KOJI UMIRE OD ŽEDI

Ure zamukle sveistu ariju odgode

kako usporiti vrijeme
kako usporiti vrijeme

a ne remetiti točnost odlaska
prolaska
prohoda
odhoda

Čini se da mi osta jedina sposobnost
da sve što nazivam mojom sudbinom
svojevoljno odabrah iako prisiljen od nikoga

Naime
jesam li samo poetska naseobina neimenovanih
djelatnosti
kojom mimoilazim nevidljivi
a jedini svijet
a ni ovaj neću zavrijediti iako hodam po bridu
mača božanskoga majčinstva

Naime
jesam rašljar koji umire od žedi
dok bunari mojim grozničavim drhtajima

prelijevaju se
prelijevaju se
izobiljem živućih
izobiljem umirućih

PREPORUKE UMIRUĆIH

PRVA PREPORUKA UMIRUĆEG

Zabrinut sam o pitanju Istine
pa ponirem uzgredno s vlasnom dogmom
govoreći o Njemu a izostavljajući Spasitelja
tobože hoću hitrije prema Istini

takav prepričavam spoznaju
u kojoj su dužnici neupitani
pa šutnjom ispunjavaju praznoču žumanca

Stoga ustavih šušketanje brzaca pa prozborih
nasadi bešbonski
trsje simbansko
gradovi bivjiski amorejski
lanari grebenari tkači
svjetuju dinastiju besmislica

a moji temelji su nematerijalni
razvidaju mi unutrašnjost u tamnoj noći uma
htijući nadići svoju najtrošniju stepenicu
koju ne razumiju

Bog nam u Sinu pokaza svoje Lice
pa iako sam u molitvi prepun straha
i ljubavi
da se toliki strah radi ljubavi neće ostvariti

Uočavate koliko sam ustrošućen *snagom Triptiba kao presvetim*
teškoćama
neodgovivih za ovu logiku izumruća
izvjetrio sam u vaše neznanje
a bliže Bogu

DRUGA PREPORUKA UMIRUĆEG

U ovoj samotničkoj vrevi sebe sprovodim
iz lijesa pjevam lamentacije otajne
o idolima u nesmislu cjelevitomu
nepriznatima a neprimjećenima niotkoga

tako odumirem bez sljedećega cilja
koji me očekuje u vama dovršiti

Čujem moje mrtvo tijelo osluškuje moju nesposobnost
ne razumije vaše uzvišene pomrle ideale
koje ste dotukli s onim osrednjim u vama
onim u svijesti pohranjenim
da u začetcima njihovih mogućnosti ne budu porođeni

U mojoj nutrini svrh groba
preinačili ste onu moju intimnu bjeloču
pred svjetinom
kao svoju žrtvu prijevare ponovljene
prijevare sebe nad mnome

Okopnio sam kao vaš dosadašnji lijek
jer se zaželjeste bolećine kao protest
jer zagubiste vjeru u sebe i povjerenje u Stvoritelja

TREĆA PREPORUKA UMIRUĆEG

Uzaludno je zahtjeti istragu o tajanstvu

zaogrnutu nesvjesnim mitom
o probudenom u rasputici čovječjoj
kao jedinoj viziji izvan sebe
da je Stvoritelj nedovoljno prividan
da ne može niukoliko biti
drukčiji u susret

zar će ovako zaman tragati u dubljemu spoticanju
kad svijesnim hoću nadsvijesno nadići
jer sebe ne umijem posiniti
Sebe kao Stvoriteljev pronalazak

Zato ovakav duševničarim alkemiju istinâ
kao biće opetujući dijetu neimućstva
poput idealizacije Božje nad Sobom
da sebe upravim svetim mitskim moćima
da mimoilazim razvoj svojih nevolja
jer nisam zbroj tijela duše duha
pomanjkuju mi međuigre bolnih iskušenja
izvan ovog prostora koji sebe ne upozna
pa me svojevoljno izranjenoga
onesvještenošću otrježnjuju
za beščutne mjere
diljem psihopatije ovoga svijeta
gdje me ovoj krvavoj Golgoti
izranjenog ne žele ovjesiti

*O vi svi koji idete ovim putem
razmislite i recite
ima li boli ravne mojoj*

ČETVRTA PREPORUKA UMIRUĆEG

I moja otpornost se urušava jer kljunaši nevremena
nadligeću moje stvarno i nestvarno
i rušim se rastočen u bakrene medaljone
pa sebe rasuta zbiram prosijavajući se iz zemlje
 u čup glineni
 u sadržaj ničiji
 a nedokažljiv pred zamasima kopača

tako prištedujem trud prodavačima kovina

Iako sam ustreptao podzemnik
utamničen blažim gnjevom koji oksidira snoćenje
poput ustreljenika kojega je nekoć grom ošinuo

ali nitko nije shvatio da je premalo
 onih koji će sebe razumijevati
sa mnom je drukčije
 Ja spavam ali srce moje bđi
a vi ste u nabujalomu strahu
nužno se samooptužujete
i pritite još težim zadahom nevidljiva nespokoja

A moja radoznalost o tolikim neuhićenim
jatima neukoćenih ptica
prestat će nadlijetati obzorje
rasipanja nedohvatljivih vizija

No ako će tajna porasti zbog ovisnosti o naslubini
da se tajna doista skriva a ne postoji
već je razognuta u izobličenim slikama o sebi
u drugima

Izmučen sam što moram misliti moram iako se ne prisiljavam
o tome ne misliti iz uskrslog zaborava
da će me provesti iz sebstva jedini Odvoditelj
iz te svete jezgre oklevetane taštinama
uzletjet će u mogućnosti
ostvarene bjeloče zaboravljenog poraza

Molim Te Bože kako bih drukčije umanjio okorjelost prjesnoće
s krivicom
ako ne s jednačenjem praslike
sebe i drugih u sebstvu

kako bih laž umanjio
nego usitnjenim razlikama
kao samosažaljenje bolnoga radovalca
isprhla u svjetlost bića
pa tajanstvena dubina kriči pozitivnom boli
životnim nerazumljivim nesporazumom

PETA PREPORUKA UMIRUĆEG

Bježim bježim od snova da bih se iscijelio
od nerazumijevanja svojih želja
stoga sebe ostvarujem kao otpočinak sumnje
od odsječene desnice
koja na krvavom dlanu nosiše utisnutu tajnu
uzroka ove dvojnosti

zato sam nevidljivi ostatak ophodnje ničega
i usto nedovoljnog i usto preobiljnog a čega

Odavde iz mene stalan je odbieg zametka postojanja
mene uzvišenog i cjelovitoga
do uništenja svih suprotnosti
u posvećenomu razdiranju koje me ostvarilo

O Bože
valjda se zato ne ostvarujem u žlijebu Riječi
već ponešto u tvome sluhu a manje u vidu
pa zaman kričim darovanim radostima nedostatakâ
promicanih u izludjeli zadatke

*da bib se barem od života s nečim branio
osim s ovim golemim nevidljivim gubitkom*

ŠESTA PREPORUKA UMIRUĆEG

Dokle mogu trajati moji uzvišeni porazi
hitar odgovor ište nijemi unutarnji bazglas
ište to priznanje o mojoj izmišljenoj pravednosti

da bi me podičila nepostojeća oholost
onog djelića Sebstva
kojim sam puteno ljubio ovaj Svijet

eto tako postajem sveto dvoliče
sam sebi dvotrećinska manjina
na dvotračnomu raznosmjeru
jer dvojim o Riječima koje me čine

Naime hoće li me nagnati ova stalna prosudba
o ničemu a o svemu
barem u nagovijest
da će iz toga rascjepa buknuti u pritajene
posljedice
koje sam dijelio sa sobom kao kruh svrhe
pa će lažne svete aveti izletjeti izgmizati doplaviti
do subrače koja će zauvijek
postati moja krivanja

Ili će prepun prijevarne sučuti sažalijevati subraću
udaljujući se od naprćene krivice
*u samosazaljenje što sam manje zla
pretrpio negoli sam predvidio*

tako će postati *preporodeni očajnik*
na tronu svrhe u neupoznatoj Dobroti

SEDMA PREPORUKA UMIRUĆEG

U ovom zborištu riječi s manje kolotečina
vrhunce skrivaju vjetrovi dahovâ
najglasnijih vikačâ

da se Svijet nastani iskustvom
a ne s posljedicama umnosti

*da se ne prejedamo smokvama koje Gospod prokle
nego brastovima koji mogabu smokve okrilititi bladom sunčevine
rasahlu smokvu
do doba njene zreloće*

neka svekoliko ponikne u beskrajnoj
pomračenoj zavisti

Ili sam počinio najljuče izdajništvo
što se nisam naduo nejasnim zemljovlasničkim
znanjem
pa postao *i ljubljen i izdan*

a izdajice bi se zarad utjehe uvjeravale da su većma filozofi
negoli vjernici

Jesam li i zbog toga nesklađa ostao medu vama vjerolomnicima
kao ganuće koje pogrdiste
da mi kroz prozore razjedanih osjetila
pripravljate dušu za cirkusne nuspriče
da me u toj vrevi vaših nesmiljenih arena
zapljuškujete pljeskom djetinjastim
a bludnim a vrtoglavim

Sveisto u mojoj duši ponavlja Vječiti jekonoša

I ovaj znak tek je zadah istjeranog naziva
u odgodu očevidnog životnoga zadatka

Izvanjska navika rasijava moja duhovna iskustva
postupno me gubi u novomu mraku
neodgovornom a postojećemu
i to neodrživo je li moj jedini smisao
taj održavani rascjep svega
s čime bi se taj rascjep dokidao

prema drugoj obali zaboravilo se nastaviti veslati
i to su jedine činjenice koje posjedujem u ovome novom
očišćenju

te nejasne premda jezgrovite točke izvan ovoga svijeta
uz obzorje s mojim utopljeničkim tijelom
dovikivano prekislom šutnjom vodâ

da me tješitelji nad ohladenim lešom
ne bi izdvojili iz univerazlnih moći
iz osobnog Nadsvjesnog
u rascijepljenost bivšega življenja
u ranjive plamičke utruuća razboritih tlapnji
u isječke zakletih nejasnoća

na čijemu vrućemu dlanu Svijet začudnim snom
počiva

OSMA PREPORUKA UMIRUĆEG

U meni pustinjaku asketska vatra posta moja nesličnost
u kojoj sebe uočavam
vidljivija dok ne pucket a izjeda

i gledam: Sebstvo mogu od sebe razlikovati
i sve mogu od istosti oslobođiti
i samo takva vatra sažiže zavodljiv razbor

sveukupno u duši gomilano a svjetoliko
ne dopušta nutrini zaživjeti kao osobna oskudica
besmrtnе zbilje u utamničenomu
obredu

Tako preko praga izvanjskoga izminem u središnjicu
udaljenu od vanjske zbiljnosti
u življenje punoće smisla

uvjeravam se da sveukupni arhetipski naumi
gospodnjuju dokinuće zapitkivanja

izručen sam neizušćivanju Tajne

o istinskim neizvjesnostima u nama

DEVETA PREPORUKA UMIRUĆEG

Je li se ovo podređujem mrtvima da bih njima
postao zagrobni mecena iako su jedvice živi
i za onaj svijet vječnih
tako mogu postati licemjeran zaslužnik Božji

Jesam li kao i naši očevi pod pratnjom oblaka
dok pregazim dno mora
je li isto duhovno jelo
pijem li isto duhovno pílo

ili se hoću grješan doviknuti sustalima
a svetima
rasutima po pustinjskomu pjesku

*Necu vas ostaviti siročad
vratit ću se k vama*

Naime što to hoću u međučinovima neugledane drame Svijeta
što hoću izgovoriti za sveukupno dobro

kakvu šutnju pričavliti za Tvoj plan
O Bože
O Bože

PREPORUKE UMIRUĆIH 90

Bože
srce je moje nastavilo plakati
za onim čega se zbog Tebe tobоžе odricalo
tako ishlapljuje u ridanju za onim
čega nikada nije imalo

Učim sebe postojati poput kaveza na dnu mora
u kojemu otkucava pogibija Svjetloče
gdje ne utajujem krivotvoreno vrijeme
jer kako bih objavio mudrost o Njemu

nego ovakvim kakav se ne mogu predočiti

Što subraćo uopće činite
Odgadate smrt
Odgadate smrt koja se mora dogoditi
prije vašeg proroštva

DESETA PREPORUKA UMIRUĆEG

Je li Bog doista odlučio
Postat ču mnoštvo!

Otada niti umireš niti se radaš
samo se možeš roditi Odozgo
i odvede me Dub u pustinju četrdeset dana
gdje me kušao davao

i prozborih teturajući pustinjskim pjeskom sipljenjem
dahom kostiju kroz pješčane ure

da Svijet posta moja smrtnost besmisla
ali ne i smrtnika
da sam izručen moćima uočljivog
Zloga kao neuočljivi kvadrat trokuta
da urlici mračnih sila preplavljuju moju svetu
misu Svijeta

Načulite uši
cjelokupna Božja zajednica bunca oratorij Odlaska
htijući proći po rubovima zaboravljenih središnjicâ
a ne umije izreći gdje odlazi a hoće mimo Vječnosti
niti odakle otkada je ovdje a u Vječnosti je
najviše znade o abecedi po katastru bezimenih ukopištâ

A niodakle i niotkuda pitanja poput zalutale piruete
u pustinjskom pijesku

Tko je pokrenuo dub Jabvin
koji ga je uputio savjetnik

Stvoritelju pomozi mi o pitanju koje me nadilazi a neutvrđeno
vjerujem da bih povećao sumnju
jedinu sponu da brižljivošću rastem u Tebi

Bože
jesi li doista odlučio
Postat ču mnoštvo!

JEDANAESTA PREPORUKA UMIRUĆEG

Znanstvenik sam nedokučivih siromaštava
prijestupnik u isposničkoj samici
odgoda sitosti za kraljevskom trpezom

pred moje noge donose na nosilima
uzete kljaste slijepe

I gle ovi doskora potrčavaju niz udoline
uz zaton za njihovim zahvalama pogledavam

gle uzeti odnose one koji ih nosahu
slijepci odvode one koji do maločas njih slijepe
domiljaše

i kljasto i slijepo ozdravlјelo bratstvo
uglas pjeva hvaleći tišinu
u kojoj ih Bog pohodi

hoće li svjetina u molitvi pripomenuti
da im Bog udijeli više nego mu dozvoliše
molitvama
moljenjima

Iako se moji podbadači nikada ne ustoličiše
a nepokornim nakanama
opovrgavaju moju svetu sumnju
da je doista Bog trebao roditi Boga
zato sveto kričim o Triptihu
u vašoj zgusnutoj grobišnoj noćini

neka sam i ohramljeni Nikodem
zapisivač molbenice o smislu
umjesto onih koji se glasno prešućuju
oslonjeni na njegovane poluistine

Skrbnički vapim
je li inicijacijom dokidate neutvrđeni poziv
rāsu neuočljivu govoru
nerazumljivu zamukom zanijekanih topnimâ

*Čini se da prozreb Ono istinsko Bogojavljeno Prvobitno
ali tek poniznima dovikujem to tajnovito*

u ovim jedino mogućima
drugovrsnim poredbama

jer ste poodavno *neizrecivo ime Božje*
prenijeli na kamenje i na drvle

DVANAESTA PREPORUKA UMIRUĆEM

Zar vas ne zbumjuje nesmiljena činjenica
da sve napisano
presta značiti ono što je napisano

jer zakloništa strahovâ u rijećima
umračuju posljedice prepirkî
u imenovanim svrhama
i sjene sebe ukoričavaju
u neizdisaje parâ mojih hropaca

Naime ovo je trajno razdoblje kad se iznahodi čovjek
a on zagubio svoju sudbinu u svojoj sudbini

tako odgada Sveti sveta osjećanja dužnosti
da bi iste dužnosti izvršavao ne svetačko

pa i dalje osjeća sebe poput pogrješnog ishlapljivanja
a kojeg nikud-nikamo i nizašto ne umije
prepričati

Stoga kličite puci mûkom nečujnih psalmî
Uzvišena besjeda je Riječ neizgovorena

Odjednom lebdim povrh kruga
njegovane oholosti
bolje reći izokola bivšega prekomjernoga
životnoga zadatka

i tu se dokida ono grčevito tobože jezgrovito
smirujem se u dubokim dogadjima
o zaboravljenoj Prvobitnosti

prilagođen pomirbi s izboćinama tragičnih tradicija
pristajem postati sebi sličniji nakladnik boli
u Dubu Božjemu
u zdravijemu utrnuću
poput zaborava povijesti
koja se još nije zbila
a sjećamo se pojedinosti

REQUIEM IZGOVORENOM

Budan sam razvidio sveudiljne postaje šutljivaca

pa ostavivši znanje uz krvavu žeravu

ne ponijeh razloge o nadilaženju Sebstva

premda htjeh postati umrli zaradivač

sveg vidljivog i dokučivoga

da bih kroz požare duhom zakoračio preko pragova

povrh naglih pogubljenja

korjenitih obrednih plamenova

koji me *odvode u spasonosne promjene*

da bib utro put iz mračne zaboravljenosti sebe

u materijalnom svijetu

da sebe iskorijenim iz ove zbilje propasti razbora

iz ovoga tisućljetnoga pada o neznanomu grijehu

Samo u ovim prekopažnim prekoračenjima

jedan svijet biva ostavljen a radostiv gubilac

u povodljivu plamenu

ukoračuje me *sjenom prvomučenika pobjedenog svetošću*

i osta mi samo sjemenka duše

u strahu i užasu do kojeg samo mogu s bolnošću

Osjećam da sve proturječno osta

i iskustvo i sve nestvarno

i svijest o nemanju odgovora o Svijetu

ovakvog kakvoga nitko nije zahtjeo

a moje Bogomisaono osobno Ja

posta posljednja očevidnost svete vizije

koja me htjela ostvariti

poput slatkog jarma i lakog bremena

REQUIEM IZGOVORENOM 100

Jamčim da jedino nemogući odgovori
nadsvijesno obasjavaju krajnji smisao o sumnji prostora
objašnjavaju onu prvočnu životnu ideju

tako zvijezda vodilja napućuje mudraca i pastira
pred jedine jasle
do sada potisnutih Istina o sebstvu

*A svima koji Krista primiše dade vlast
da postanu djeca Božja*

a obnoć me okriljena razbuđuje i suludo
zapitkuje tko su djeca Obećanja
zar ovi utajivači praznine

a u praskozorju u uzdignutom primjeru Križa primjećujem
primjetljivo je samo
Nevidljivo

Ali čija je to moć ponad mene poput suložnice

a koja me ne budi za svijet
da se ne ojađujem nad neučinjenom žrtvom

valjda da pamtim tu vidljivu moć mraka
tu tamnu nazočnu povijest neučinjenih namjera
poništenih svetim posljedicama dana

tako sam napastovan slobodnom predajom razbora
stoga opetujem izvlašćen:

Zmaj progoni Ženu odjevenu suncem
jer odakle ovoliko posjedovanje čovjeka
izvan osobnoga posjeda tijela i duše
tih jedinih znanih imućstava

zbog njih ponajviše živim u trajnom razmeđu
i ničega se ne mogu oslobođiti što ne znam
pridjenuti

zato dopuštenim zlostavljanjem
o naslućenomu
o nemoguće izgovorljivomu
zajamčeno iscrpljujem živčevlje
da na njihovim strunama zamirem

odvojim posljednji titraj mira od nemira

Jesam li ja doista onaj koji sljedbí upućujem poruke
a vi tobože ostajete smeteni u podukama
zbog moje nadnaravne sudbine
stoga što nisam posvojio svijet

Tko u ovim dvama svjetovima
nije plod moći Imena

nije plod moći Imena

Ja sam tek izvanski simbol moje duševnosti
vidljivi prvenac iz duboke nutrine Crvenoga mora
pritajeni govor nerazumljiv svjetovnome
sebi sam vazal
neizgovorenih riječi

Spoznajem u mojoju pustinjskomu zaredenju
razumijevanje prvobitne poruke
i odgovore o Idealu
koji me zahvati ovakvoga
iscrpljenoga u brigama o konačnici
u otkrićima koji sebe otplavljuju
pa jalovi vjerom vide samo mimohod s osobnim
da bi opaklili novu natuknicu
o besramnom kajanju nad usavršenim grijesima

U ovom samotnjaštvu nadilazim požudu i tugovanje svijeta
gledam ljudska tjelesa unutra u svanuću

Izlaska iz ropstva

i rastem želju da me mimoide želja svjetine
tā sveudilj odvodi ukopištu zaborava
da bih se oslobođio grižnje

što Propetoga pravodobno ne skinuh
s Križa

što sebe pravodobno ne ovjesih
o Križ

Zar se pravda može preinaciti čupanjem drača

uzvodnim krvotočjem
ili većom istinom krvosljednikâ
sjena posluha nije dokažljiva
dok razmeđuje etičko
od privida

tko bi pristao tolike nadsvijesne posljedice održavati
čak s ovim poremećenim moćima
već sebe izručivati u oskudicu prostora
u zajamčenoj vječnosti

Svejedno obilazim taj vanjski svijet
zbog održavanja nesvrhovitog obzorja
mojih poraza

dok me razmnožavaju u nedoumice
prepričavajući filozofički tobože
kako trebam nužno nadići Ono

čemu hrlim
a to bî nekoć
bî nekoć
bî nekoć to jednoć

Smije li uopće itko očitovati razine

bolnih projiciranja
uveličane dobrohotnostima pojedinca
dokle preda nj lebde nestvarni umišljaji
o stvarnoći kakvu bi uistinu
njegovo mimoilaženje trebalo ophoditi

Osta mi umišljena svetost umišljača
u vlastitomu krvotočju postah poslušnik strogih naputaka

svete osobe me Prvotnog prepravljuju
u nedostižne scene svetosti

tako se ostvaruju dva nepostojeća vida
poput bolnih motiva po obodu kruga
koji ne postoji

i živčevlje se nastavlja hraniti samo u glavi
prenaglašenom lažnom dobrohotnošću

Ali tko je tko
i što čini recimo pridjev lijepo
što je po zanimanju taj lijepo
odakle
kada su mu oblijetnice
O Bože mili u koju ovo šikaru zadoh
bosonog

Kako ču domišljati

Što to Bog hoće
dok srcem tražim istine zagubljene u umu

tā srcem osjećam ljubav poput istjeranoga iz posjeda
koja me podučava o odgodi
zapitkivanja

Ne primjetiste da postah vaš put
a vi iskaste zemaljske putokaze
usto još i učitelji mi hoćete postati
što sebe odgodih u zaklonište izmuknuću
i posjedaste uokrug
prašnjavi učenici
moji

propovjedači šutnje glagoljive
o tome vam otkrivam praskozorjimâ
po drumovima od tišinâ sazdanima

Priroda osobe je ponad sebe

pa ni pojedinac ni povijesno čovječište
ne može mimoći posmuće o površinsko
mreškanje hitnje
zaradi posrećenja koje ne pulsira iz dubine
sveopće budnosti
buduć je sustala u tebi gradnja nebeskih gradova
ta jedincata slika makrokozmosa u tvomu tijelu

buduć duša tvoja nije ukinuće u sudioništvu
sveukupne prirode
nego tvoje prirode opetovanja

u prašini rasipanoj djece Obećanja

na pustinjskom krajoliku prostre se
cjelokupan zvjezdani smisao
cjelokupnoga prašnjavoga Svijeta

Tako postajem sebi jedini preživjeli sugovornik

i svoja ohola pohvala
utopljenika kojeg pokopaše
a ja valjanom matrikulom odvodim vas svijetu

jer mogu izdržati nauk tolike samoprijevare
jer mogu pouzdati se u moju unajmljenu mđoru
u bližnji tijek opovrgnute
slike zanijekanog začeća
a objelodanjenoga grijeha

tako se dvije istine ophode
u izobličenim imaginacijama
i vi osluškujete riječi koje nikada nisu izgovorene
čak ni u društvu neistine

Zbog toga ste poniknuli u obrise spodobâ
koje vas neće
koje nikada i nigdje nisu postojale

evo živite u valovitomu zrcalu lažne imaginacije
zbog potiskivanja iztočne namjene

nešto kao govor o realnosti apstrakcije
u arheologiji svitaka
neiskopane svetosti a sačuvana gnjeva

pa osta u stoljetnomu dubokomu kršu
očaj i kaos
jer se pred oči svjetine nije naumilo iznjedriti

usavršeni plan pada u ponor
od nerazumnog potpisnika
Iskorjenitelja djece Obećanja

Zar svaki moj drbtaj je povod istrage

o zalihamo mojega Gospoda u zemlji živih
o nesporazumu na brdu Slave
o prvobitnosti otjecane utaman

u prazninu poremećenog kozmičkoga disanja

od tamo

otuda zakašnjenje uvećava moje ostatke

nestvarnom krivicom sudionikâ berbe sutrašnjice
i tamo gdje me nema bivam nježno osjećanje
prevodljivo u bezglasje
da me dohramljuje nepomuk isповijedi

Ali kojom će prjećicom moje snage izmučene

toliko otporne na kajanje

tolikim gnjevom na mene užgane

nasilno u meni utjelovljene u donalijevanju

kako dvojbu otopiti da Riječ
presta draškati ludost trganja svanuća
da Govor posta moja spasonosna sila
dok u dnu ovoga bunara osluškujem
dvoglasne jeke
dvojbenih tišina

REQUIEM IZGOVORENOM 109

Stoga buduće čovjekovo predočenje može biti
samo podražaj prošloj zvonjavi
prožetoj materijalnom i duhovnomu

tako se ispunjava životni zadatak
a to ne vjerujem

I tvoja skrb o skladnom preletu preko nemogućeg
samo je duhovni ritual okrjepe u preinačenoj etici
poput predtlaka koji se treba skladno rasprostrijeti
mrtvacem
da bi mu uvećali smisao življenja

Stoga kričim o lažnom idealiziranomu cilju
kao o nagomilanoj nestvarnoj potirućoj gomili zadatka
da bi nagone iskona umanjili u ogrbavjele suradnike
koji se trebaju razvijati do zakržljenja

tako se lažni motivi kote u bezbrojne nasade razvalinâ
zlovoljnih osjećanja
životnih krivicâ

Ali kako razviditi početak takve naizgled radostive bolesti
u uspirenoj maštovitosti o ničemu
kako izbjeci ovu predtaložnicu
u vatrama mojih duševnih moći
kako mojom nebeskom limfom hraniti pepeo
tih pregolemih podrtina neostvarljiva cilja

iz kojega hramlje beskrajna procesija

životnih krivicâ

Tko me isblapljuje iz Stvoriteljevih kapi

jer uzimaju me protimbe Veličajnoga ali posredstvom
neznanog znanja i trudenja

da bih uvećavao patnju trudenja
da bih se takav priskrbio za naraštaj koji me neće
da bih sebe uhitio u nezadovoljstvo osjetila
da bih svoj strah rasporedio u preostale snage
koje ne upoznah

Eto umnožač sam tudiš mûka u sebi
crni andeo obasjan utrunućem zemnoga svjetla
toliko me bestidno a sveto utapljuju
a ja od Počela suh ko badnjak
na pradjedovom kominu cvrčim panikom
mrava u gorućemu deblu

moj pogreb poodavno ukopah u svoj zaborav
kojeg se neotuđivo sjećate
kao naknadne terapije pokojniku

Govorim znači tumačim sljedbi

a vi niste posve pristali na razdvoj svoga vremena
vaša nesložna protjecanja tobže pripadaju povodljivim
nebesnicima

koji vas hoće dotocima opovrći
i rasijati vas u nedače kao ništarije sekundâ
oslabjelih u vjeri odvitih urâ

usto nesmiljena bol dohodi iz prizora
koje se sanja
pa tjeskoba uvjerava sanjača

da upravo to bi san proročanski
kojeg treba budnima
prepričavati

Bože
naučio sam razgovarati sa svojim srcem
tako da ga ne pitam
a on ne odgovara

**MISA VEČERE
GOSPODINOVE**

ULAZNA PJEŠMA

U duhovnim alimentacijama
uščitavanjima zatočili Sina Božjega
pa raščinili Govor na gori da mu preosta
življenje u svojoj Riječi
ljudima u nizini
koji mu dopuste
i Tijelom postati
jer što bi im ostalo drugo propinjati

Otuda podrijetlo sumnje o dvjema Osobama
povezanih moralnom jednoćom
da je Logos posinjena Riječ
posinjeni Božji Sin
u svemu nama sličan osim u grijebu

Ali
Sinovljeva oštromlja bijahu nesličnost
našemu znanju o našemu Iskonu
pitam se neoprezno je li
Druga božanska Osoba
obrednička drama sa Sinom
koja se trebala spasonosno zbiti

da bi On ispunio Poslanje
a mi redoslijedom drame stjecali Obećanje

da se obećano doista redoslijedom zbivalo

Riječ je o putu nesličnom mojoj sudbini koju ne umijem
predvidjeti

Hoću izići iz materijalnosti prema božanskoj duši
prema sedmorostrukoj udaljenosti moje duševnosti
uzletjeti uzbrdo iznad prividnoga kraljevstva
moći i prinude
žezla i zakona
da bi podno mene lebdjela u meni
poput neduhovne nepravde
kao prorušeni zakon u žezlu čovjekovu

Pitam je li zastalno duh oslobođen kmetstva grijeha
je li doista lebdi povrh grobišta smrtnih roditelja
na krilcima koja lepeću uz kraljevski Duh

*i je li itko očekuje rođenje odozgo
je li itko na svijetu očekuje
to pitam to
Gospodnje gospodstvo*

*Stoga hoću bosonog protrčati kroz sedam
vjekovitih požara
i prigrliti sedmu božansku iskru*

besmrtnoga Plamena

Propet sam između tijela razuma i duševnosti
prohόdio sam bosonog preko sedmorostrukih zabrdâ
nesvijesnosti
da bih se sveto ojađen uspravio
razbuden u ovomu ropstvu neistinâ

Pitam potjeru
Pozna li itko Meštra koji upozna putove Izlaska
koji me neće vratiti mrmljanju svjetine
jer svaki nepovratak je svjesno osvješćivanje
Sebstva
o predmetu zbog kojega se takvo zagubljenje
u daleki zov patnji dozvolio
u nama suzama pogubiti

Kako moje sedmoglave tirane činiti slugama
umiljatima
da mi stope nagorene ispraćuju u tješnje krugove
zapitkivanja
prema sljedećemu Kerberu
premda bliže vratima Izlaska iz ove
unutarnje teške kozmičke svijesti

a Izlazak iz mene vapi mojom ušućenošću

Bože po vatrama ču hodati
dok ne pronadem oči svoje

KYRIE

PRVI POTRK OGNJENI

Zemaljska odjećo ostavih te
u teškom tijelu ukopanomu
u poludačinu živčevlja
u podsvijest iznjedrenoj iz vodâ preko grla

to se smrt svlačila s moga tijela
budući takav življah uokolo vaših zemljicâ
tobože kao priroda svoje prirode

I sada mi je prevaliti mučan put
prema izviru kroz sedam putova opožarenih
kroz sedam ponora obrćanih virovima
koji pjenom odvrću moje besmislene vezanosti
s rijekom koja ne uvire izvan mene

GLORIA

DRUGI POTRK OGNJENI

Gle
već okrećem duhovne oči od osjetila

Eto me u umnomu viđenju
koji o svezama stvari razlučuje
ne dodirima i ne o pojmovima

Evo ukoračih u plamenje Puta
strahotne ljepote

zakoračujem bosonog u svečano plamteće ugljevije
kad se iz tijela drukčije ne može

a u meni bî da se zastalno napustim kakav jesam

CREDO

TREĆI POTRK OGNJENI

Umom ne ugledah privide prethodnog požara
znači li da je unutarnji osjet
već protrao kroz plamene trećeg ognja

pa postao zatajni očevidnik materijalnog a
pretakanoga u duhovno

Stoga odanle plamtim unutarnjim videnjima
da bih utvrdio hijerarhiju vlastitoga postojanja
pa ako se oslobođim moje strastvene sudbine
zar kob istu opet uzimam na sebe
naučio slijegati ramenima pred brdom
kroz kojeg se ne može proći izjavom
ni kimnuti sljedbenicima da sam oslijepio
zbog njihove nerazuzlane čežnje prolaska
kojega izvan njih nema

tako u potpunomu sljepilu gledao sam osvijetljeni
Duh istine
hodočasnici će dospjeti izvijestiti
To bî naš Učitelj koji u Riječ poluistinâ ne htjede supostati

SANCTUS

ČETVRTI POTRK OGNJENI

Zar vam nije dovoljno ugledati moje lice spaljeno užasnućem
u sveopćoj talionici dobra i zla
zar se smije drukčije nego uputiti blagoslov
mojemu zrncu zlata obnevidjelomu
s kojim sam uzletjeo na božanskoj iskri sljepoće

i tu počiva i počinje Put
vapajem
nutrinom
da san neistinitiji bude
da postanem čvršća realnost od vidljivog življenja
da mi kružje uma posta sudionikom
u rasijavanju slikâ sna
da mi požari rastu pod tabanima

u potrku prema Izlasku

Iz četvrtog požara upožarujem se u goruću šumu
plamtečih mitova
demona i božica
andela neminulih a nerodenih

premda je mit slika umanjenica
ali takva je kob ideje
dovabljena iz univerzalnog
pod svjetloču čovjekova napora

BENEDICTUS

PETI POTRK OGNJENI

I stope moje postaju nestvarnije
i crni ognjeni putovi bivaju izmaglice
kozmičkih dahova

Gdje pristupam
kroz čije stanje Duha prohodim

čini se
ovo je predvorje čistoga Duha
i ovdje me ni moj um ne uočava
ni slavlja ni poraze svojih razumnosti
jer mu nesta sugovornik u glasu i obličju

Ovdje sam u svijetu prozračnih tijela
bez propitkivanja

ŠESTI POTRK OGNJENI

No hoditi mi je dalje kroz plamčenje
ovog snovidenja izmaglice
uma gorućega
ili me duh napućuje na videnje onostranih ideja
pa oslikani svijet mitova gledam u vidu
kozmičkih nepostojećih otisaka

AGNUS DEI

SEDMI POTRK OGNJENI

Gdje sam dospio
na kraju čije trke kroz putokaze plamenjačâ
 ovdje svekolike goruće nedoumice o besmislu
prestaju plamtjeti
Je li ovo ono Obećano boravište u nepomućenomu Bitku
Jesam li zavrijedio plameno pretrčati
do ovog sedmoga potrka prema punoći mirnoće
do nove apsolutne zbilje
 od koje je Duša ižednjela zapitkivanjem o bunarima
pa postupice tonem u bezdan svijetle mrkline
 u ono što je duša u slikama
 o sebi
 trčeći ognjem predočila

Što mi slijedi nego oslobođenje
 prestanak lutanja unutar sebe
 za plahim prividom stvorenih sličica

da se konačno prepoznam
u potpunoj slobodi kao ranilac
 u zakašnjeloj besmrtnosti

Naime
ovo je moje suvišno parničenje sa Stvoriteljem
 o jasnom putu tmina
 i o nejasnom putu misterija
 zašto se tmine svjetлом zaogrću

PJESMA ZAHVALNICA

CODA PRVA

Sedmi posljednji potrk nije tumačio
žar ugljevlja u mojim tabanima
već mjeru uzdignuća
na višu razinu Bitka

I čovjek mora sebe sedam puta pomnožiti
sa sobom
u kojem nije
dok sebe ne spozna da ništa i u ničemu
ne čini zbog sebe kojeg ne posjeduje osim umiranjem

jer jedino te vlastita sloboda zarobljuje odlukom
da je prihvatiš

Pogledajte
tek što posadih sjeme
oslanjam se na drvo

tā ja sam bio taj ožegao Oslobođenik
pripojen na slaboću subraće

ne propitkujući je li vrijeme o ničemu
u kojem se zavrijedujemo nizašto

CODA DRUGA

I tu počinje i nikada se ne dovršava
ostvarenje neslogâ
univerzalnih božanskih snaga
prejakih za prohod kroz čovjekovo živčevlje

No moj prohod kroz sedmoglave požare
posta prasjećanje o hodu moga materijalnoga tijela
po ugljevlju
po stazicama utabanjenima o stopama
praočevâ i pramajkî

nebaštinicima završnih bolnosti koračaja
u požaru Smisla
unkraj Stvoriteljevog naručja

Pogledajte mi izgorjeline po tijelu
ali ne donosite smirnu ni pomasti

poslije ovih potrkâ kroz plamenje iskanja

*Ne živim više ja nego Krist u meni
koji govori*

NEKI AUTOBIOGRAFSKI PODACI

LJUBO STIPIŠĆ DELMATA, glazbenik, književnik (Split, 28. rujna 1938.)

KNJIŽEVNOST

Objavio slijedeće knjige:

AKVARIJ (knjiga misli i aforizama), Split 1969.

ROD TITANSKI - ROD ŽGINCANI (knjiga čakavske poezije), Čakavska rič, 1975, ponovljeno izdanje 1976. (vlastita naklada);

Petoknjiže poezije:

KUŠAONICA SMISLA, Delmatiana, Trogir 1992.,

INICIJACIJE (Zidovi straha), Zvonimir, Solin 1995.,

ODGAĐANJE SPASA, Centar za kulturu, Zvonimir, Solin, 1996.,

SJEME VREMENA, Centar za kulturu, Zvonimir, Solin, 1997.,

DJECA OBEĆANJA, Centar za kulturu, Zvonimir, Solin, 1997.

U pripremi za tisk:

VRIME DAVNO DOSPIVENO - VRIME GREDUĆE (knjiga čakavske poezije)

Objavljivao je u književnim časopisima i novinama:

VIDIK, ČAKAVSKA RIČ, ZRENİK, BAŠČINSKI GLASI, MARIJA, SOLINSKA KRONIKA.

VAŽNIJA GLAZBENA DJELA

Oratorij KALVARIJA, prazvedba mješovitog zbora LADO (Zagreb) 1991., snimljena na CD-u;

Velika misa MISSA CROATIAE REDIVIVAE (Misa oživljene Hrvatske);

Koncertni vokalni oratorij I RIČ SE ČOVIKOM UČINI;

SVEĆANA PJEŠMA ŽUPANIJE SPLITSKO-DALMATINSKE, stihovi i glazba (1996.)

Svoje čakavске poeme dijelom je uglazbio i objavio u knjizi DELMATIANA, Koncertna poslovница, Split 1988.

Neke od čakavskih poema »delmatinke« su:

DALMATINO, POVIŠĆU PRITRUJENA; ZAPLAKALO DITE NA ŽUDINSKI KANAP; FORSKA SUITA; ROD STE MOJ; KARV NAŠA PRIKOJUCKA.

ETNOGLAZBENOLOŠKI RAD

Tri desetljeća kod našega puka diljem otočkih i obalnih mjestanaca u bližem i dubljem zabrdi, zapisuje i snima etnomuzikološku i drugu pučansku gradu pjevanja, govorenja, navika, zanata, običaja i svih onih čimbenika koji obilježavaju biće našeg puka. Stipišićev melografski i zapisivački rad odvijao se uglavnom na teritoriju Južne Hrvatske: zapisao je nekoliko stotina narodnih pjesama, zapisao je ili snimio preko tisuću sati crkvenoga glagoljaškog pjevanja, kod pučana zabilježio oko dvadeset tisuća čakavskih poslovica, uzrečica, kovanica i fraza; načinio prastaru ljekarušu na temelju govorenja pučkih iscjelitelja o pučkim ljekovima i načinima liječenja, koji su u ovome vremenu potisnuti ili već potpuno zaboravljeni, pospremio u svoje bilježnice i na magnetofonske vrpce tisuću i dvjesto kazivanja o praznovjerju kod žitelja naših raznih područja; bilježio priče i dosjetke, zbog proučavanja mentaliteta pojedinih mjestanaca; načinio rječnik staroga govora, pretežito srednjodalmatinske čakavštine s dvanaest tisuća jedinica, posebice snimio fotografski mnogovrsne zanate i alate koji ponegdje potpuno zamriješe.

Ljubo Stipišić utemeljitelj je časopisa **Baščinski glasi** (Omiš, 1991.), glazbene edicije **Leut** (Omiš, 1991.) i drugih. Utetmeljitelj je (ili suutemeljitelj) kulturnih manifestacija: **Festival dalmatinskih klapa u Omišu 1967.**, **Solinske ljetne priredbe 1970.**, **Sućuračka prikazanja 1978.**, **Smotra dalmatinskih klapa na Klisu 1974.**, **Susret dalmatinskih klapa u Splitu, Sudamija 1986.**, Korizmeno glagoljaško tradicionalno pučko pjevanje o Velikom tjednu "**Puče moj**" od 1982., **Pasionska baština**, Zagreb 1989.

Dobitnik je brojnih nagrada za stvaralaštvo na području glazbe, za etnoglazbene prinose, književnost i slikarstvo u domovini i inozemstvu, a posebice izdvajamo:

Nagradu grada Splita 1985.

Nagradu grada Splita 1993.

Nagradu grada Solina za životno djelo 1996.

Nagradu Županiye SPLITSKO-DALMATINSKE za životno djelo 1997.

Odličje Predsjednika Republike Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića 1997.

Stjecajem okolnosti stvara i boravi na svjetioniku Sveti Petar kod Makarske.

POGOVOR

Tijekom posljednjih pet godina (1992-1997) dovršeno je tiskanje poetsko-filozofičnih knjiga književnika i glazbenika Ljube Stipišića Delmate. Prvu knjigu "KUŠAONICA SMISLA" tiskala je "DELMATIANA", Trogir, 1992., dočim ostala četiri izdanja ovoga Petoknjižja objelodanio je Centar za kulturu "ZVONIMIR" grada Solina u razdoblju od 1993. do svibnja 1997., i to: INICIJACIJE (ZIDOVNI STRAHA) 1995., ODGADANJE SPASA 1996., SJEME VREMENA i DJECA OBEĆANJA 1997. Dakako, ove knjige, ova Pjesnikova motrišta i sentencije bijahu u zapisima autorovim tijekom posljednjva dva desetljeća. S velikom vjerljivošću može se ustvrditi da će Stipišićevu Petoknjižje biti povod sljedbî istomišljenikâ kao i stanovite smučenosti u motrištima teologa i psihologa, antropologa i sociologa, a posebice nevjerničkih poklonika mnogorazinskih dijaloga. Već u KUŠAONICI SMISLA u prosloru oštra i dobrohotna analiza dr. Petra Zdravka Blajića proročanski nagovješćuje o osobnosti našega Pisca: (...) Opsjednut iskonima, opsjednut čovjekom i narodom, opsjednut fizikom i metafizikom, luta bespućima i kozjim putovima. Traži slijepce koji vide i starce koji su mlađi; traži pogrbljene koji su uspravni; traži nijeme i ušutkane da mu progovore i govore (...) Istina je: Pjesnik nas odvodi na nemirne brzace gdje bi poneko rado ukoračio, ali zasužnjen zadanim promišljajima iščekuje tudi prijelaz preko vjekovitih brvna:

(...) *jem razvodničkom planine mi razvalile
ime krsno po križopućima nesvjestice (...)*

Smijem li ovdje pripomenuti Maxwella Andrersona: (Poesis-Tvorba. str. 26) Ipak sloboda može postojati samo ako se život neprestano istražuje i ako nema sudaca koji određuju granice ljudskog istraživanja (...) Možda s takvih propeća u "sjetonazoru zadanom naspram vremena" naš Pjesnik se domišlja o povijesnim zadanostima obrtanja mlinskoga kamena uprav *na padovima riječnoga toka*:

(...) *Uliba sam zlodjelnička
neznan izričaj molitveni
bogompredana bunjavica moći zamjedhene
jerbo skobilo me kostima umrvljenim otbranjeno
dvoumništvo
poradaju se nasmrt otkučeni kušaći vjenconoša
svekolik a pojedinačan
(...)
boštvo me usbtije i suodluči
pred trubljom Zavjetnom
(Poesis, Tvorba, str. 27).*

Ovaj naoko hermetiziran govor u drugoj knjizi INICIJACIJE (ZIDOV STRAHA) prof. don Ivan Cvitanović hoće pojasniti:

(...) "Opasao me zid straba strabom sazdana od žalosti da nisam posve opasan" (str. 29.). Sada je vrijeme, piše Cvitanović, da se susretnemo sa sržnom riječju čitave knjige. To je riječ: *Preinaka!* (...) On je svjestan i druge preinake, od poganina u kršćanina, pa će Zidove straha ugraditi u obred krštenja, samim tim sugerirajući *drugi stupanj Preinake*. I Stipišića duboko zabrinjava to milenijsko odgadjanje vladajućih svjetovnih i duhovnih hijerarhija da čovjek spozna "ja sam ja; ja sam ovo biće" (Rollo May), stoga u Inicijaciji, u poglavlju ROD NIČIJI (str. 37) prosvjeđuje:

*Prepadnut silinom razbora subarak sam zadužen
svitak svitku naizust prešućen
ni u paljenici ni u okajnici
um nosib poput optuženika u krletci ali na čiji
pust otok izletjeti
u dalju se razabirem u UŽASU PREINAKE
pa se ne ponavljam u trenu čuda
protire me razlog neznani što optužuje
niotkud*

Stoga će tjeskoba kao moguća posljedica spoznaje o Preinakama sebstva postati Stipišćeva mora jer je Prijelaz nesamovoljno dovršen nad čovjekom - svetištem Hrama Božjega:

*Prijelaz je moj žalosno moje Dobre
jeka u dnu bunara jedinoga
jerbo vodu mi ispuli povijesne inačice vire i nevire
Preinaka mnome u moju paru
što docem ište žedno dno duše svoje
(...)
da bib bio sjena u mijeni
Preinake bolne (...)*

(str. 39)

Vjerojatno i za treću knjigu SJEME VREMENA mogu se prispodobiti zamjedbe pjesnikinje Milijade Barada:

(...) Stoga, Stipišćeve ostihovljene filozofičke misli zahtjevaju *novi naziv*, a najbliži mu je, već u krugovima spominjan, *kozmogonijski psibizam*. Ljubo Stipišić Delmata kao dosljedan *začetnik kozmogoniskoga psibizma* ovim svojim pjesništvom dariva novu vrijednost i *skraćuje vrijeme čekanja*, ne samo u našoj hrvatskoj književnosti" (...)

*Vrijeme je zagonetka koju otkucavaju ure
ali rade zabrdaju negoli izuste
odvitu tajnu*

*Ono je užas moje ponovne bolesti
kako nisam bolestan zbog smrti nego smrt iz mene uskrisuje
bolešću Vremena
Ono je izvikuvač mojih preminulih riječi
još u utorbi majčinoj
(...)*

(SJEME VREMENA, str. 11)

Ljubo Stipišić Delmata neprestance poziva na zvonjavu da subraću i sebe posvijesti, i da spoznaju stanje svjesnosti *onoga što drugi hoće s njima činiti i što sami sa sobom ne čine*, pa će:

*(...) dakle što li sam u šilji zvonjavom
preplavljenom*

*pomor istine u paradigmi šutnje
koja bi se trebala istragom
objaviti*

*Eto tu u sebi iščekujem sud svijeta
i bdijem da se ne bi strabota
drugome dodijelila*

*ona će biti moja posljednja
svečanost (...)
ali svejedno sebe dorašćujem
makar u vlat paučine
pod potkovljem nebeske strpljivosti
(...)*

(Nadomak beskraju, str. 73.)

Treću i petu knjigu ODGADANJE SPASA I DJECA OBEĆANJA razboritu pročućenost autorovog mislenoga kazivanja sadržana je u sentencijama dr. Ivana Grubišića. Stoga kliče:

*(...) Stipišić kao laserom pogada ranjivost čovjeka *ne dajući mu vremena predabnuti u prividu sigurnosti*. Gore nego kod Sizifa. Jer, kaže Grubišić, kako sebe iz sebe izgurati na sigurnije kad tog sigurnijeg jednostavno nema?! Kaže dr. Ivan Grubišić: (...) Mnoga su, naime, zla počinjena molitvom Bogu i zavr-*

šavala molitvom zato što je udijelio pobjedu nad protivnicima. Vapi li zbog toga Stipišić, kad kaže: "O Bože izbavi me iz ovog što jest a nije" (...)

U knjizi SJEME VREMENA naš Pjesnik stavlja za proslov Salomonovoga PROPOVJEDNIKA (Stari zavjet), možda stoga jer u Salomonu "Sve ima svoje vrijeme" (...) nasmotrio je naš Pjesnik *Ono neizgovorljivo, čovjeku prikraćeno i zatajano za vječna vremena, Ono što izručuje čovjeka slučajnim rođenjem na nepredvidenim meridijanima gdje ga očekuje Preinaka svijesti.* Stoga još jednom u poglavljtu DOŠAŠĆE LUČI ogorčeno umije:

*Pokršten si mimo svojega dlana
tudom solju se mećeš
a vapiš ne dvoumiš
postati mudro more*

*već solju si zaput da Jesi utroba
posoljena Preinakom kobi*

*u milosnu svečanost pomruća i
svekoliko se sliva u Ja koji Jesam
pokršteno žuborim u
Ja koji sam sâm
pa još posrćem spoznajom što me koh zhila
u samost završnice svjetla*

*tako sam novoj krijesnici metnut pred oči
da duša namučena
prizna a ne zna
(...)*

(str. 80.)

U posljednjoj, petoj knjizi, DJECA OBEĆANJA je li Stipišić uzeo umjesto proslova izvadak iz *Psibologije i alkemije C.G. Junga* da bi svoje Petoknjizje uokružio oštrijim pitanjima, a na koje nas napućuje sadržaj proslova: (...) Uzor Krist preuzeo je na sebe grijehu svijeta. *Ali ako je taj uzor posve vani, onda je i grijeh pojedinca vani*, te je tako taj pojedinac fragmentom više no ikad, budući da mu površno nerezumijevanje pruža lagodan način da svoje grijehu doslovce "prebací na Krista" i tako izbjegne dubljoj odgovornosti (...)

Zato Ljubo Stipišić Delmata kroz svoje *Petoknjizje od KUŠAONICE SMISLA do pete knjige DJECE OBEĆANJA* vodi kroz kružni tok ostvještenja, u uspinjanja uz svoju Golgotu gdje se zaklinje na (...) zapitivanja/prema slijedećemu Kerberu/premda bliže vratima Izlaska iz ove/unutarnje teške kozmičke svijesti/

a Izlazak iz mene rapi mojom ušućenošću/Bože po vatrama ču boditi/ dok ne pronadem oči svoje (str. 86). Naime, Stipišić shvaća kao prirodni cilj, kao uzorito eshatološko, teološko i ina određenja iskanja univerzalnog u pojedincu i civilizaciji, u mikrokozmosu i "kozmogonijskomu psihizmu" da bi se čovjek iznašao u raščlambi, u vremenitosti vremena, svoju osobnu zagubljenu bitnost, svoj istinski krajnji cilj. Je li to kazuje i sveukupnoj ljudskoj obitelji u izvatu KOJI JESI:

*Do kuda seže srjest i ulomak o znanju Spasiteljeru
o stijesti svojoj i znanju o Njegovoj predegzistenciji*

*dok bi Riječ neposlana
dok bi Riječ nepravedena u Tijelo
i je li tada bio srjestan strog Identiteta i Poslanja
i prije objave Obecanja djeci Obecanja*
(str. 30)

*Božć
moljenje moje nije da ispuniš
moje sveste praznine
već da praznine ispune
moje prazno moljenje*

*tako ču usavršiti mjeru grješnoga pravednika
(...)
(str. 29)*

ŠPIRO ŽIŽIĆ, glavni urednik

KAZALO

DJECA OBEĆANJA

PROSLOV /C.G. Jung/	4
---------------------------	---

DJECA OBEĆANJA

DJECA OBEĆANJA	11
----------------------	----

PATER NOSTER

PATER	29
NOSTER	31
KOJI JESI	32
IME TVOJE	33
KRALJEVSTVO TVOJE	34
BUDI VOLJA	35
NEBU	36
I NA ZEMLJI	37
KRUH	38
I OTPUSTI	39
DUGE NAŠE	40
I MI OTPUŠTAMO	41
DUŽNICIMA	42
IZBAVI OD ZLOG	43

PODRIJETLO KRIVICE

PODRIJETLO KRIVICE	47
--------------------------	----

KAZALO 134

VJEKOPIS UŽASA

U HVALOSPJEVU UŽASA	67
UTRŽAK NEPREBROJIVOG	68
SMRT NESLUĆENOG	69
OTPADIŠTA PRAVEDNOSTI	71
DOTICANJE NEJASNOG	72
OBNAVLJAJUĆA SMRT	73
RAŠLJAR SAM KOJI UMIRE OD ŽEDI	76

PREPORUKE UMIRUĆIH

PRVA PREPORUKA UMIRUĆEG	79
DRUGA PREPORUKA UMIRUĆEG	80
TREĆA PREPORUKA UMIRUĆEG	81
ČETVRTA PREPORUKA UMIRUĆEG	82
PETA PREPORUKA UMIRUĆEG	84
ŠESTA PREPORUKA UMIRUĆEG	85
SEDMA PREPORUKA UMIRUĆEG	86
OSMA PREPORUKA UMIRUĆEG	88
DEVETA PREPORUKA UMIRUĆEG	89
DESETA PREPORUKA UMIRUĆEG	91
JEDANAESTA PREPORUKA UMIRUĆEG	92
DVANAESTA PREPORUKA UMIRUĆEG	94
REQUIEM IZGOVORENOM	99

MISA VEĆERE GOSPODINOVE

ULAZNA PJEŠMA	115
KYRIE	118

KAZALO 135

GLORIA	118
CREDO	119
SANTUS	120
BENEDICTUS	121
AGNUS DEI	122
PJESMA ZAHVALNICA	123
AUTOBIOGRAFIJA	125
POGOVOR /Špiro Žižić, glavni urednik/	127
KAZALO	133